

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

1 травня 2024 року

Веде засідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оголошую засідання комітету відкритим. Повідомляю, що проект порядку денного було розіслано народним депутатам завчасно. Отже, пропонує перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас!

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми: також присутній народний депутат Новіков Михайло Миколайович.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за. Приймається.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс!

ФРІС І.П. Перепрошую. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, наскільки я бачу, 17 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення комітету...

НІМЧЕНКО В.І. Німченко, забули Німченка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченка ми ніколи не забуваємо.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми: також присутній народний депутат Німченко Василь Іванович.

Тобто 18 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Чи будуть пропозиції, чи можемо переходити до прийняття в цілому порядку денного?

ПАВЛІШ П.В. Денисе Вячеславовичу, пропозиція тільки змінити порядок розгляду. Перший Ігоря Павловича розглянути, потім інші, з технічних причин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, якщо можливо.

ПАВЛІШ П.В. Першим розглянути останній законопроект, а потім іти по порядку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Першим розглянути останній.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви маєте на увазі передостанній – 11133?

ПАВЛІШ П.В. Ні, там же...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас останній 5652 щодо...

ВЛАСЕНКО С.В. Мін'юстівський про ув'язнених.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цей? А ви що, хочете потім розбігтись з комітету? Добре-добре.

ПАВЛІШ П.В. Ні, Денис Вячеславович, просто технічно зараз немає можливості пройти по іншим, бо я як співголова підкомітету маю доповідати, тому попросив змінити порядок.

НІМЧЕНКО В.І. Хлопці...

ВЛАСЕНКО С.В. А чого ти... пише Божик, Божик, Фріс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це Фріса.

БАБІЙ Р.В. Павло Васильович, ви щось наплутали, мабуть. Ви доповідаєте передостанній.

ПАВЛІШ П.В. Дивіться, всі інші законопроекти з першого і до передостаннього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть, будь ласка, мікрофони.

ПАВЛІШ П.В. Да, підкомітету правосуддя. Тому я попросив спочатку розглянути з підкомітету Ігоря Павловича Фріса, а потім перейти до наших.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень щодо зміни порядку? Потрібно голосувати чи просто почнемо з нього?

_____. Немає заперечень.

ВЛАСЕНКО С.В. Немає ні заперечень, ні змісту в цьому, але голосувати можемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді... Голосувати немає сенсу, давайте прийmemo...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні-ні, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В цілому і просто почнемо з останнього. Тоді пропоную переходити до прийняття в цілому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш. Павліш!

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наскільки бачу, ті ж самі 18 – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую.

Колеги, тоді так як домовились, давайте почнемо з останнього. 5652 – це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заходів, спрямованих на поновлення прав засуджених осіб та осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання (реєстраційний номер 5652), внесений Кабінетом Міністрів України. Прошу голову профільного підкомітету, чи хто від підкомітету, доповісти про результати розгляду.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово.

Цим законопроектом опікувався член нашого підкомітету, член комітету, заступник голови комітету Божик Валерій Іванович. Тому йому слово, якщо можна, він би доповів. Я би просив при опрацюванні вказаного висновку при визначенні особи, яка буде доповідати, так само Валерія Івановича визначити доповідачем від комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Валерій Іванович, вам слово.

БОЖИК В.І. Дякую, колеги.

Колеги, це законопроект урядовий. Він підготовлений на виконання пілотного рішення Європейського суду у справі "Сукачов проти України", в якому Європейський суд дійшов висновку, що порушення прав свідчить про наявність в Україні тривалої структурної проблеми щодо утримання осіб під вартою і відсутність у національному законодавстві ефективного способу юридичного захисту у зв'язку з цим.

Цим законопроектом передбачається створення комісії з розгляду скарг на неналежні умови утримання в установах попереднього ув'язнення та виконання покарань,

механізм звернення до таких комісій, а також впроваджуються превентивні та компенсаційні заходи у зв'язку з неналежними умовами тримання.

По цьому законопроекті ми маємо висновки ГНЕУ, Уповноваженого з прав людини. Надійшов до комітету аналіз в межах проекту Ради Європи "Європейський Союз та Рада Європи". Слід зазначити, що вказані висновки містять зауваження, і водночас необхідно розуміти, що належні компенсаторні заходи як усунення першопричин таких звернень до ЄСПЛ по даній категорії справ вимагають значного фінансування, якого Україна собі не може дозволити.

Також звертаю увагу, колеги, на те, що наступний розгляд питання виконання Україною рішення групи справ "Невмержицький, Мельник Сукачов проти України", що стосується проблеми неналежних матеріально-побутових умов тримання осіб в місцях попереднього ув'язнення та відсутності передбаченого законодавством ефективного засобу юридичного захисту за такими скаргами, Комітетом міністрів Ради Європи заплановано на перше півріччя 2024 року.

Крім того, у нас проводився захід з Міністерством юстиції, членами нашого комітету та членами правоохоронного комітету, під час якого обговорювався якраз цей законопроект, де нам презентувало і Міністерство юстиції детально доповідало нам, хто був присутній, пам'ятає, саме цей законопроект і необхідність його прийняття.

Підкомітетом законопроект розглянуто. Рекомендовано підтримати законопроект і висновок комітету за основу в першому читанні. Коротко по цьому законопроекті така ситуація. Зрозуміло, що він потребує доопрацювання до другого читання, але є пропозиція в даному випадку прийняти його за основу в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Іванович. Дякую підкомітету.

Сергій Володимирович Власенко, у вас рука піднята. Скажіть, будь ласка, я хотів надати слово Мін'юсту і Уповноваженому просто.

ВЛАСЕНКО С.В. Немає питань. Немає питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви після чи до?

ВЛАСЕНКО С.В. Пізніше, пізніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Тоді Мін'юст. Хто у нас сьогодні представляє законопроект від Кабінету Міністрів України, я так розумію Мін'юст, да?

БАНЧУК О.А. Доброго ранку, Денис Вячеславович, колеги. Банчук Олександр. Я сподіваюся, що мене чути і видно.

На доповнення до презентації Валерія Івановича, справді, що законопроект на виконання пілотного рішення Європейського суду "Сукачов проти України", і він стосується частини виконання вимог цього пілотного рішення "Сукачов проти України", саме створення механізму розгляду скарг на належні умови тримання в установах позбавлення волі і слідчих ізоляторах і можливість застосування за результатами розгляду відповідною комісією з питань розгляду скарг, вжиття заходів запобігання порушенням і заходів відшкодування.

Заходами запобігання порушень на належні умови тримання передбачено можливість або переведення особи в інші камери, або переведення особи в іншу установу, або інші заходи, які будуть запобігати порушенням, це відповідні заходи матеріально-технічного характеру. І важливо, що рішенням Європейського суду передбачено, що відповідна комісія повинна бути самостійна і незалежна від пенітенціарного органу, і це важливо передбачити, також можливість, і прямо в рішенні Європейського суду визначено, щоб вона могла сама самостійно розглядати відповідно ці скарги. І цей законопроект також передбачає, що за результатами отримання скарг уповноважений член кожної комісії матиме повноваження безперешкодно відвідувати установи і встановлювати відповідні умови: відповідність умов скаржника перебування чи невідповідність цих умов.

І друга частина – це заходи відшкодування, що також є. Ми передбачаємо, що в цьому законопроекті, який ми сьогодні розглядаємо, вони перелічені, це ми там три види цих заходів передбачаємо, але вони всі пов'язані і деталізовані ще в пов'язаному з цим законопроектом, який є на розгляді в правоохоронному комітеті під номером 5653. Це стосується зменшення строків судимості, зменшення строків у випадку встановлення порушення права на належні умови тримання, строків для умовно дострокового звільнення особи або для можливості призначення більш м'якого покарання. Оце такі передбачені заходи.

Тому ми знаємо і є зауваження відповідно від Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, є, знаємо, що і науково-експертне управління певні... Ми готові дискутувати, але і вдосконалювати відповідне положення законопроекту до другого читання у випадку підтримки, я дуже сподіваюсь, сьогодні комітету і далі в залі Верховної Ради цього законопроекту. Але справді нам потрібно рухатись в цьому

напрямку і хоча б частину цієї проблеми, яка зафіксована в пілотному рішенні "Сукачов проти України", потрібно змінювати.

Законопроект складається з двох частин. Це зміни до Закону "Про попереднє ув'язнення" і зміни до Кримінально-виконавчого кодексу, тому що цим фактично потрібно ті самі положення щодо комісії з розгляду скарг передбачати як для установ попереднього тримання або слідчих ізоляторів, так і для установ виконання покарань.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чи будуть запитання до представника Міністерства юстиції? Сергій Власенко, у вас рука.

НІМЧЕНКО В.І. Є запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня. Як ви чули, доповідач висказав точку зору про те, що держава на сьогоднішній день не може забезпечити ті всі умови, про які йдеться в рішенні, чи які впливають з рішення Європейського суду. Я хотів би запитати, то які умови не може виконати наша держава, щоб виконати вимоги Конвенції про захист прав людини? Ця Конвенція передбачає можливість обмеження прав, там 14, 15 статті Конвенції, наскільки я пам'ятаю. Так може це і вказати, що ми не можемо, а якщо не можемо, то де ми можемо і чому?

Я хотів би, щоб ми почули відповідь представника Міністерства юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Міністерство юстиції почули запитання, прошу.

БАНЧУК О.А. Йдеться про... Дякую за запитання. В рішенні, яке я зазначав, в пілотному рішенні Європейського суду з прав людини "Сукачов проти України" визначено, що є системна проблема, що є системна проблема того, що утримання ув'язнених і засуджених осіб в належних умовах, і фактично констатується те, що є переважно неналежні умови тримання. І якраз... і це змінами до закону, навіть у випадку ухвалення в цілому цього закону, ми не вирішимо цю проблему, тому що є велика проблема з бюджетним фінансуванням відповідних змін і перелаштуванням всієї системи пенітенціарної на відповідні європейські стандарти. І ми тільки частину цим

законопроектом вирішуємо, що ми гарантуємо особам, де буде встановлено, відповідно за наслідками розгляду їх скарг, що вони перебувають в неналежних умовах, ми передбачаємо їм або можливі заходи запобігання порушення прав (відповідно я визначав, який законопроект передбачає заходи, це можливість переведення там або зміни умов, відповідні ремонти), або заходи, як ми визначили, відшкодувань, які передбачені Кримінальним кодексом.

Тому все інше, тобто це виходить, і ми знаємо про цю проблему, і стараємося системно працювати, але воно найбільше впирається в наявність належного бюджетного фінансування. І тому це ми робимо тільки перший крок до вирішення цієї проблеми, яка констатована в пілотному рішенні Європейського суду з прав людини.

Сподіваюся, що я постарався коротко відповісти на ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. То я вибачаюсь, так скажіть, будь ласка, чому це тільки на сьогоднішній день ви робите перший крок? Йде питання про життя людей, вони ж такі громадяни, вони навіть не позбавлені в політичних правах. Я хотів би запитати, скажіть, будь ласка, який процент, що вам відомо, страждає у місцях позбавлення волі, люди на сухоти і туберкульоз? Ви знаєте чи не знаєте цю інформацію?

І друге: чому тільки, коли ви ставили питання при вирішенні бюджету на слідуючий рік, наприклад, що треба вирішувати ці питання, вони є нагальними? Йде питання здоров'я нації, це частина нашої нації. Вот это я хотів би почути, що ви робили, щоб... Мін'юст відповідає за стан справ у виправних колоніях, ви це знаєте. Будь ласка, дайте відповідь на це. Коли ви ставили питання, щоб у бюджеті виділити кошти, якщо не ставили, я зрозумів, що ви не ставили їх?

І друге. Яка частина чи процент у співвідношенні перебуває?

І третє. По ходу скажіть, скільки знаходиться неповнолітніх у місцях позбавлення волі на сьогоднішній день? Неповнолітніх, ще раз кажу. Спасибі.

БАНЧУК О.А. Так, дякую за запитання. І в тій частині, якщо ми про перший крок, ви бачите по номеру законопроекту, що законопроект був ще раніше поданий. І ми говоримо тільки про перший крок, не тільки про вирішення системної проблеми неналежних умов тримання, а саме про створення незалежного механізму розгляду скарг.

Тому я от в цій частині кажу про перший крок, що саме те, що констатовано в рішенні Європейського суду з прав людини.

З приводу бюджетного фінансування, ми всі розуміємо, що в нинішніх умовах обмеженості бюджету ми повинні, скажімо, вибирати пріоритети, і ви знаєте, особливо в умовах воєнного стану які є пріоритети. Але, очевидно, що питання фінансування пенітенціарної системи це є, для Міністерства юстиції це є, скажімо, найбільша проблема і найбільш пріоритет. Але ми також розуміємо, що всі покриті потреби особливо в нинішніх умовах це неможливо. Ми робимо відповідні запити, але ми також розуміємо ті умови, в яких ми, і ми повинні всі розуміти, перебуваємо особливо в умовах воєнного стану.

Запити ці всі робляться. Але у нас, наприклад, єдиний, і це я хотів би подякувати особливо комітету, що єдині кошти... чому, тому що минулого року був ухвалений закон, де ми дали можливість надавати послуги, наприклад, платних камер в слідчих ізоляторах. І це єдині кошти, які ми можемо використовувати для ремонтів. Тобто ті десятки мільйонів гривень, які ми використовували внаслідок ухвалення закону, який розглядався на комітеті, я ще раз хотів би подякувати за цей розгляд і за ухвалення цього закону, це єдині кошти в бюджеті пенітенціарної системи, які в слідчих ізоляторах йдуть на ремонти. Тому що інших коштів у бюджеті на ремонти, у нас немає внутрішніх резервів і бюджет не передбачає їх. І ось ці кошти додаткові, у нас можна робити ремонти, тому от ми повинні це розуміти, що ми всі способи знаходимо, щоб покращувати умови. Тому що навіть минулого року, наприклад, було відвідування Європейського комітету з питань запобігання і протидії катувань, і також є відповідний звіт, де ми будемо працювати, але він не настільки критичний, як ми могли б очікувати особливо в умовах воєнного стану. Тому не можна сказати, що кроки не робляться до покращення умов.

З приводу, ви говорили, про кількість хворих на різні хвороби. Ви знаєте, що я відповідаю у міністерстві за блок законодавства у цій частині. На жаль, Олена Висоцька, яка є профільним заступником з питань пенітенціарної системи, зараз перебуває у відрядженні, вона якраз в дорозі, вона...

БОЖИВ В.І. Денис Вячеславович, можна я дам...

БАНЧУК О.А. Я не готувався, у мене цифри зараз реально... я не можу вам сказати, пробачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Зрозуміло.

Валерій Іванович, будь ласка.

БОЖИК В.І. Пане голово, Василь Іванович ставив питання, справа в тому, що в мене є така статистика, оскільки мені надавала Висоцька. Станом на 01.01.2024 року відбуває покарання 30 тисяч 624 особи. По неповнолітніх: у виховній колонії – 28 осіб, у слідчих ізоляторах – 61 особа. Хворих на туберкульоз – 540, на ВІЛ – 3 тисячі 584, на гепатити орієнтовно – 4 тисячі 500. Вона, можливо, цифра змінюється, оскільки там дообстежуються і виявляється. Така статистика, це буквально станом...

НІМЧЕНКО В.І. Кожний третій отримується, кожний третій.

БОЖИК В.І. Таку статистику надала мені профільна заступниця.

НІМЧЕНКО В.І. Правильно. Оце про що я і кажу, що це проблема. Вони завтра вийдуть у суспільство і в контакти, шановні колеги, а Мін'юст каже, що вони ставили. Якби ставили, то ми б його розглядали на бюджеті. Коли вони останній раз збільшували бюджет чи прохання, коли верстався бюджет і ця проблема коли ставилася? Мабуть оце каже Європейський Суд, він на це акцентує увагу, що причина і зв'язок, утримання, що ми калічимо людей і фізично, і морально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте Сергій Власенко. Ви питання?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, в мене нема питань до Мін'юсту. Ми всі питання позадавали на круглому столі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, все.

ВЛАСЕНКО С.В. Ми зрозуміли, що закон ні про що.

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Айфон" Павел. Я так розумію, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Да. Питання до Мін'юсту. Скажіть, будь ласка, ви кажете, що у нас багато скарг і немає належних умов тримання. А куди ви їх збираєтеся переводити цих людей і яка кількість скарг на умови тримання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, відповідайте.

БАНЧУК О.А. Якраз законопроект передбачатиме те, що наразі скарги будуть розглядатися, будуть створені комісії, і комісії будуть розглядати... і саме незалежні комісії розглядатимуть скарги, їх обґрунтованість і відповідність, наприклад, тих обставин, які викладені у скаргах, умовам, і будуть і відповідні передбачені ще уповноважені члени комісії будуть перевіряти і безперешкодно мати доступ до установ і встановлювати, є порушення чи нема порушення.

Наразі, оскільки відсутній такий механізм, фактично кожна скарга, яка надходить до Європейського суду з прав людини на неналежні умови, вони, можна сказати, що Європейським судом будуть встановлюватися автоматично, що у вас є неналежні умови. Якраз і спосіб, і закон, який передбачає, механізм, що ми певний фільтр встановимо, і цей фільтр буде об'єктивним і незалежним, і, сподіваємося, ефективним, щоб розглянути цю скаргу.

З приводу кількості скарг. Поки не діє механізм, ми не можемо зараз сказати, яка кількість буде осіб скаржитися на, скажемо, неналежні умови. Зрозуміло, що в установах виконання покарань, де особи, де, як Валерій Іванович сказав, 30 тисяч у нас, близько 30 тисяч осіб, там кращі умови в установах, де це засуджені особи. Гірші умови в слідчих ізоляторах через їхню перенаповненість, і там є у нас близько, там за останніми даними, 16 тисяч осіб у слідчих ізоляторах, там є гірша ситуація. Але тільки початок дії набрання чинності законом, нам, скажемо, цю статистику, яка кількість є скарг і яким чином ми будемо діяти, ну, з допомогою відповідних комісій з цими скаргами і цими скаржниками, ув'язненими і засудженими особами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, у вас рука не опущена, ви хочете додаткове питання?

Микола Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Я перепрошую, я так розумію, Павло Васильович трішечки інше мав на увазі, і я хотів би теж уточнити. Тобто ми маємо комісію, яка встановлює неналежні умови, і далі ця людина сидить в неналежних умовах з висновком комісії, що вона сидить в неналежних умовах. Правильно?

ВЛАСЕНКО С.В. Абсолютно правильно. Абсолютно правильно. Закон ні про що, закон пустий, як барабан.

СТЕФАНЧУК М.О. Єдине питання. Які правові наслідки? От людина сидить в неналежних умовах, отримала висновок про те, що вона сидить в неналежних умовах, а далі? Вона переводиться в належні умови? Чи, як ви казали, отримує компенсацію, чи отримує зменшення строку? Чи буде це якимось способом для якихось симуляцій? Наприклад, хлопці, переведіть мене в належні умови на два місяці, щоб я компенсацію або строк отримав менший, от в чому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви закінчили, Микола Олексійович?

СТЕФАНЧУК М.О. Так, так. Дякую.

БАНЧУК О.А. Микола Олексійович, якщо дозволите... Законопроект передбачає: у випадку подання скарги уповноважений член комісії розглядає цю скаргу, прибуває в установу і передбачені такі заходи запобігання – переведення в іншу камеру, тобто коли у...

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо вона є.

БАНЧУК О.А. Або в іншу установу, або здійснення відповідного ремонту чи здійснення інших матеріально-технічних заходів для того, щоб покращити ці умови перебування. Також комісія буде... Всі ці заходи ми визначаємо законопроектом запобігання, так як і визначено рішенням Європейського суду, запобігання порушенню. А таких випадків, коли буде встановлено факт порушення і далі особа буде перебувати, ми не передбачаємо, закон цього не передбачає, тому що ми передбачаємо, що будуть відповідні заходи адміністрацією установ здійснюватися для того, щоб далі не тривало це порушення. Інше...

ВЛАСЕНКО С.В. А що вам зараз заважає ці заходи приймати, якщо ви знаєте, що у вас неналежні умови тримання? Що ж ви ерунду говорите. Вибачте, ви завжди фахово виступаєте, пан Олександр, сьогодні говорите відверту ерунду. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, давайте не будемо перебивати.

ВЛАСЕНКО С.В. Просто я передав слово, а вже колеги виступають і по суті з виступами, розумієте? Оце мене трошки непокоїть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто розумів, що буде багато питань, скоріш за все, до Міністерства юстиції. У нас ще Уповноважений, так що я дав можливість. Я думав, колеги поставлять всі питання, які їх цікавлять, далі швидше підемо.

Пане Олександр, я би, може, ви там в своїх виступах поясните як є зараз, що зараз, і що зміниться. Ви поясните, може, більш конкретно.

ВЛАСЕНКО С.В. Зміниться те, що у них з'явиться комісія і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо не приймається закон і коли приймається.

НІМЧЕНКО В.І. І вони відчитаються перед Європейським Союзом.

ВЛАСЕНКО С.В. Сто процентів.

НІМЧЕНКО В.І. Або, може, ще грати покрасять у білий колір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, пане Олександр, закінчуйте.

БАНЧУК О.А. Зміниться те, що наразі незалежної інституції для розгляду скарг немає. Відповідно до рішення Європейського Союзу має бути незалежна ця інституція, і ми передбачаємо, що має бути за участю громадськості. Зараз, коли відповідні скарги надходять, очевидно, що вони до адміністрації, і це не така скарга є, і відповідно, можливо, заходи реагування не такі ефективні і не такі швидкі. У випадку, коли буде відповідне рішення, ці заходи будуть ефективніші, сподіваємось.

Друга річ про відшкодування. Якщо буде встановлений строк, протягом якого особа перебувала у неналежних умовах, на цей строк, це заходи вже відшкодування передбачені законопроектом, буде можливість вже за рішенням суду зменшити строк судимості особи, зменшити строк, з якого особа може звертатися щодо умовно-дострокового звільнення її на цей строк. Це заходи відшкодування, які передбачені законопроектом. І цих нових інститутів в чинному законодавстві наразі немає.

НІМЧЕНКО В.І. Вообщє Мін'юст розуміє, що це за норми вводить, от зараз ви сказали? Ви розумієте в Мін'юсті, що це за норма?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте по одному. Давайте все ж таки через підняту руку, щоб не перетворювати, так би мовити, на те, що всі будуть говорити і один одного не почуємо.

Давайте ми передамо слово Уповноваженому. Чи є у нас представник Уповноваженого? Прошу, вам слово щодо цього законопроекту.

КОНОНЕНКО Д. Дякую.

Даний законопроект надходив до Уповноваженого на опрацювання і була надана позиція з відповідними зауваженнями. Здебільшого зауваження стосувалися саме заходів відшкодування, які можуть бути застосовані і введені цим законопроектом. Тому що законопроектом не передбачено заходів відшкодування особам, які вже відбули покарання, та особам, до яких не можуть вони бути застосовані, зокрема особи, які засуджені до довічного позбавлення волі. Хоча рішення "Сукачов проти України", теж звертається на це увагу, і зазначається, що для осіб, які вже відбули покарання, заходом відшкодування може бути надання грошової компенсації. Тому, на думку Уповноваженого, це теж необхідно врахувати в законопроекті. І в тому числі в змінах до частини четвертої статті 11 прим.1 проекту змін до Закону України "Про попереднє ув'язнення" було прописано, що заходи відшкодування за неналежні умови утримання осіб, взятих під варту, застосовуються у разі засудження таких осіб за кримінальні правопорушення, в яких вони обвинувачуються. І відповідно у вказаному не враховується можливість заходів відшкодування до осіб, які вже були, утримувались в установах попереднього ув'язнення і до яких судом було ухвалено випробувальний вирок.

Тому відповідно Уповноважений наполягав, щоб це врахувалось, тому що на цьому теж акцентувалась увага в рішенні Європейського суду. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Взагалі щодо цього законопроекту, зрозуміло, ви сказали, заперечення. А ваша думка щодо необхідності його прийняття в першому читанні?

_____. Взагалі я можу окреслити, так як в першу чергу я відповідальний за напрямок ...*(Не чути)* я в першу чергу озвучив зауваження профільного відповідно напрямку: національного превентивного механізму. Але я, в принципі, підтримую позиції народних депутатів, що відповідно, якщо вводити відповідні механізми, вони повинні бути ...*(Не чути)* на поновлення прав людей в першу чергу, а не вводити їх заради того, щоб вони просто були і не приводили до відповідних поновлених прав. Уповноважений в першу чергу орієнтується на те, що законопроект повинен вводити практичні механізми,

які будуть направлені на поновлення прав людей, а не на тільки виконання відповідно формального рішення Європейського суду з прав людини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мін'юст, щось бажаєте з цього приводу прокоментувати?

БАНЧУК О.А. Да, якщо дозволите, коротко.

Дивіться, шановні колеги, з приводу, саме головне - це грошова компенсація. Наша позиція полягає в тому, що нам потрібно запровадити механізм, побачити, як будуть з іншими заходами відшкодування щодо строків, як я вже зазначав, працювати комісії. Якщо комісії з певним часом будуть належним чином працювати, не буде проблем з ними, то тоді буде і можливість розглянути питання щодо компенсації. Просто інший, досвід інших країн також засвідчує, зокрема, якщо не помиляюсь, в Румунії також ввели, вводили грошову компенсацію за неналежні умови. Але досвід впровадження цього механізму показує, що навіть введення грошової компенсації не гарантує те, що в державі будуть системно вирішуватись проблеми. Для держави буде знову ж... так звіти відповідні європейських інституцій засвідчують, що буде легше відповідні відшкодування здійснювати, ніж системно вирішити проблему. Але наша позиція в тому, що це перший крок до вирішення проблем і створення інституції. І ми дивимося, як вона працює далі, якщо інші заходи відшкодування, ми можемо розглядати.

З приводу довічників, то тут наша позиція полягає в тому, що у випадку, якщо знову ж, дякую депутатам членам комітету за розгляд законопроекту та можливість... і підтримку закону про... можливість заміни довічного покарання позбавлення волі на строкове позбавлення волі. У випадку заміни ми вважаємо, що це, скажемо, зауваження з боку уповноваженого Верховної Ради не, скажемо, не ...*(Не чути)* в тому, що у випадку заміни довічного позбавлення волі на строкове. Тоді у випадку встановлення факту перебування в неналежних умовах, у випадку цієї заміни ми тоді також будемо передбачати ці заходи відшкодування. Воно само собою зрозуміло, що у випадку дії цих механізмів цієї проблеми з довічниками не буде.

Тому я би вважав, що це зауваження, воно науково-експортним управлінням зазначено, воно не зовсім релевантне, бо є можливість відшкодування довічникам у випадку, якщо їхній вид покарання буде замінено на строкове позбавлення волі. Тому це мої такі короткі відповіді на зауваження секретаріату уповноваженого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо осіб, які відбули уже покарання.

БАНЧУК О.А. Щодо осіб, це можливість щодо тих, що уже відбули, є питання тільки, що їм можлива тільки грошова компенсація. Але як я уже зазначав вперше, що грошова компенсація ...*(Не чути)* тільки після того, як буде запроваджено відповідні комісії і певний час їхньої роботи, які засвідчать їхню ефективну чи неефективну роботу. От у нас тільки така позиція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую, колеги.

Сергій Власенко, ви довго тримали руку. Прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Ви знаєте, як сказав пан Олександр Банчук, це перший крок, але головне, щоб це не був перший крок вслед за русским кораблем. Розумієте. Бо історія дуже проста. Закон абсолютно профанаційний, закон ні про що, закон для галочки, закон для того, щоб прозвітувати про те, що ми виконали якусь п'яту рекомендацію Європейського суду з прав людини. Послухайте, Європейський суд не цікавить ваші комісії, Європейський суд цікавлять ваші нормальні умови тримання у нас в пенітенціарній системі. Із всього того, що ви сказали, все може робити діюча адміністрація. Те, що у вас там такий менеджмент, який не хоче цього робити, це інша історія, займайтесь менеджментом там, де є можливість це робити. Там, де можливості немає, а у нас можливості немає, давайте чесно скажемо. Проблема в тому, що немає можливості. Яка мені різниця, приїде комісія, зафіксує, що погані умови і що далі? І що далі? Покажіть мені чиновника, який прийме рішення про компенсацію. А якщо і прийме, то покажіть мені чиновника, який це зробить не на корупційній основі. Так що ж ми робимо? Замість того... Знов-таки, про що нам говорить концептуально пан Олександр? До речі, він зазвичай значно більш переконливий у нас на комітетах, ніж сьогодні. Сьогодні так трошки він не дуже переконливий.

Колеги, для того, щоб це питання вирішувати, нам треба підходити системно. Для того, щоб системно до цього питання підходити, нам треба не те, щоб декриміналізувати, бо ми, з одного боку, криміналізуємо все, що завгодно, а з другого боку, скаржимося, що у нас переповнені СІЗО і переповнені тюрми. Так до тих пір поки ми не будемо криміналізувати дихання повітрям, воно так буде продовжуватись, воно так буде продовжуватись. Поясніть мені, будь ласка, просту логіку. Я не знаю, винуватий Сольський чи не винуватий, нафіга йому впаляли тримання під вартою? От поясніть мені логіку цього дебільного рішення. Дебільного, я вважаю, рішення. Людина сплатила

заставу, вийшла, але сиділа день в СІЗО, займаючи чиєсь місце і порушуючи права інших ув'язнених на нормальні умови тримання. Де логіка?

Поясніть мені логіку по Князеву. Коли пхають знову, пхали тримання під вартою, тримання під вартою, поки не знизили йому заставу, до тих пір, поки він її не зміг заплатити, вийшов на волю. Ще раз кажу, не знаю, винуватий, не винуватий – суд розбереться, визначиться, ми зараз говоримо про стадію досудового розгляду. Навіщо це все робиться? Для того, щоб вийти на пресконференцію і розказати, які ми видатні борці з корупцією? Я маю на увазі НАБУ, ДБР, дебеер-шмебеер, вже я в тих абрєвіатурах заплутався.

Сумасшедший ВАКС клепає і клепає ці ухвали, як ці, як попугаи, розумієте, як попугаи повторюючи за органами досудового слідства, які приносять їм белиберду. В невідомий час у невідомому місці він вкрав гроші державного бюджету, а вони клепають, значить, тримання під вартою. Та понятно, що у нас будуть такі умови тримання під вартою, і кожна людина, яка відсиділа хоча би день в СІЗО, в своїй скарзі в подальшому в Європейський суд буде писати: в мене стаття 3, катування, неналежні умови тримання. Ми ж це розуміємо і ніяка комісія це не виправить. Так нафіга ми займаємося профанацією, нафіга ми приймаємо закони, які ми там для галочки потім десь поставимо, що ми так щось виконали, 158-му знизу рекомендацію Європейського суду з прав людини?

Може, давайте розвантажимо трошки пенітенціарну систему? Давайте збільшувати штрафи як вид кримінального покарання. Давайте застосовувати це частіше, давайте застосовувати, давайте приведемо до ладу механізм застави, не ті крейзі, блін, застави по мільярдах, трильйонах невідомо як, ну, з якої стелі взяті. Коли ВАКС чомусь вважає, що це якось пов'язано із заподіяною шкодою, це ж ідіотизм повним.

Давайте тут лад наведемо, давайте розвантажимо пенітенціарку, давайте розвантажимо місця попереднього ув'язнення. І тоді, і тоді ми будемо говорити про те, про що говорить пан Олександр. Тоді ми будемо говорити про поступове, у зв'язку дійсно зі складною економічною ситуацією поступове використання коштів на покращення умов тримання. Але до тих пір, поки ми це не зробимо, оце все – це як мертвому припарка.

Створити чергову комісію, яка буде типу незалежна, буде їздити, щось дивитися, фіксувати, як правильно сказав Василь Іванович Німченко, буде фіксувати те, що ти сидиш у неналежних умовах – ну, окей і поїдуть далі. Бо нема можливості в цьому СІЗО створити тобі належні умови. Ну нема, ніяка комісія недобудує додаткову камеру за свої гроші.

Давайте розглядати питання створення недержавних установ пенітенціарної системи, давайте розглядати приватні тюрми. Де ініціатива Мін'юсту? Міністр про це говорив ще до війни. Де ініціатива Мін'юсту з цього приводу? Я правда не знаю чи зараз є охочі, знаю точно, що одо війни були люди, які були готові в це інвестувати, чи охочі вони зараз не знаю. Але давайте туди дивитися, в той бік. І, зрозуміло, що коли людина буде будувати пенітенціарний заклад з нуля, вона буде його будувати відповідно до стандартів, бо по-інакшому у нього не приймуть цей заклад.

Давайте якось ширше дивитися на цю проблему з державницької точки зору, а не з тієї точки зору, що нам завтра треба відчитатися у Раді Європи, тому ми швиденьку принесли якусь белиберду і галиматю для того, щоб поставити собі галочку, що нібито ми там щось виконали. Да ні фіга ми не виконали, люди як сидять в жахливих умовах так і продовжують сидіти. Давайте чесно скажемо, що скасування закону Савченко це була помилка під тиском чергових там громадських тупих активістів. Давайте про це скажемо.

Я ще раз кажу, можливо, його треба модернізувати, можливо, не з першого дня, можливо, там через пів року, але все одно кожен розуміє. І сказав про це пан Олександр, і Валерій Іванович Божик, коли говорив статистику, теж про це сказав. Утримання в СІЗО значно гірше ніж утримання в місцях відбування покарань. Зрозуміло, що день за два повинен бути або день за три, я не знаю, з першого дня чи через місяць, чи через два, чи через шість. Давайте виходити з точки зору здорового глузду, давайте не займатися профанацією, давайте приймати державницькі рішення, а не закони, які нічого не вирішують.

Окрім того, що хтось там... вчергове оберуть якусь комісію, невідомо хто її обере, а вона далі буде їздити, чимось буде займатися. Далі ми будемо говорити, ну, да, нема грошей, бо війна. Далі люди сидять і далі давайте криміналізувати всі злочини, які тільки можна. До речі, нам розповідають, що іноземці це підтримують, так іноземці підтримували криміналізацію контрабанди. Так нехай або хрестик знімуть, або штани підтягнуть.

Тому нам треба зменшувати криміналізацію, раз. Там, де це можливо, звичайно. Нам треба вводити альтернативні види покарання у вигляді штрафів, якщо ми говоримо про бізнес-злочини. Величезні штрафи. Да, конфіскація злочинно отриманого і величезний штраф. Нам треба говорити про альтернативні місця відбування покарання. Оце розв'яже проблему нормальних умов утримання навіть при тому бюджетуванні, яке є. Але цей закон нічого не вирішить. Це пустий папірець, який потім хтось просто використає в Раді Європи, сказавши, що от дивіться, ми тут виконали там чергове додаткове зауваження в рішенні "Сукачов проти України", бо воно пілотне. Але ще раз

підкреслюю, це не зменшить кількості позовів, кількості заяв, кількості скарг до Європейського суду з прав людини. Кожен, хто хоч день просидів у СІЗО, до своєї 5, 6 статті, інших додаткових статей він завжди запише: 3-я - незаконні умови тримання. І все. І це автоматом робиться. Кожний адвокат, який працює з ЄСПЛ, знає, що це робиться автоматом, і це автоматом приймається Європейським судом з прав людини, бо, на жаль, така ситуація сьогодні в слідчих ізоляторах і в деяких місцях відбування покарання.

Тому цей закон не вирішить нічого. Хочете – голосуйте за нього, хочете – не голосуйте. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, єдине, що, Сергій Володимирович, багато з того, що ви перелічили, на жаль, не предмет відання нашого комітету.

Павло Васильович Павліш, вам слово.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Я, чесно кажучи, тут погоджуюсь з Сергієм Володимировичем і хотів би... Я питати не буду, але звернуся до представника Мін'юсту, де я не бачу ініціативи від Кабінету Міністрів якраз щодо питань, які стосуються людей, які перебувають у СІЗО. Ви кажете, що 16 тисяч людей зараз знаходиться у СІЗО. При цьому ті питання, які піднімав Сергій Володимирович, коли людині обирають запобіжний захист, а перед цим арештували все рухоме і нерухоме майно, гроші кошти, то яким чином він може реалізувати своє право на внесення застави, коли в нього все арештовано.

Тому для того, щоб зменшити кількість людей в СІЗО, щоб вони могли мати змогу внести заставу і щоби їх не тримали, і СІЗО таким чином не були переповнені. Тоді якраз треба виходити з ініціативою від Кабінету Міністрів щодо змін до КПК і таким чином вирішувати ситуацію. І вона буде більш результативною, ніж на даний законопроект, який ви пропонуєте нам прийняти.

Я його підтримаю, але це не вирішить проблеми. І ми це розуміємо, і пан Олександр це розуміє. Я розумію, що йому не досить зручно його представляти, тому що ми ж не зможемо казати, що цей законопроект вирішить якесь питання.

Можливо, там ще й будуть якісь висновки від антикорупційного комітету? Тому що ті, хто в комісії, які будуть розглядати і суму виплат по винагородам за незаконне, не незаконне, а неналежні умови тримання, то як вони будуть ці комісії створюватися, як вони будуть приймати рішення, це також буде суб'єктивно. Але будуть витратитися ті ж самі кошти, а ситуація не вирішиться. Давайте більш глибоко розглядати цю проблему. А

для того, щоб більш глибоко, треба від Кабміну законопроект щодо зміни норм КПК, щоб менше людей у нас дійсно сиділи в СІЗО і чекали, коли буде те рішення, якщо воно буде колись.

Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. До речі, майнова застава туди ж.

ПАВЛІШ П.В. Сергій Володимирович, спочатку поарештовують все майно, а потім...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні-ні, я розумію, да.

ПАВЛІШ П.В. А потім призначають людині...

ВЛАСЕНКО С.В. Трильйони застави, сто процентів.

ПАВЛІШ П.В. Заставу. А що він внесе, якщо у нього все арештовано?

НІМЧЕНКО В.І. Колеги, ми що споримо? Ми самі голосували, по АРМА, коли приймали закон, і там ішло питання про арешт майна, навіть неосудженим людям. І ми проголосували, ми, Комітет правової політики, члени комітету. А зараз ми кажемо, треба міняти і знову вертати назад.

От так, колеги, воно в житті...

_____. АРМА – це трохи інша справа.

НІМЧЕНКО В.І. При чому тут трохи інша, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Колеги, давайте повернемося до нашого законопроекту, ну це...

НІМЧЕНКО В.І. Це наш і є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це був скоріше виступ, тому що багато що адресовано на Мін'юст. Але правильно, як на мене, Павло Васильович говорить, щоб подумати все ж

таки про ініціативи деякі від Кабінету Міністрів України, можливо, щодо того, що, може, скажемо так, зробити більш ефективно рішення в галузі осіб, які тримаються під вартою, що відбувають покарання. Бо, мені здається, коли вводиться безальтернативність до запобіжного заходу і так далі, це не завжди іде на користь.

Роман Бабій.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голово.

Колеги, я як голова підкомітету з питань виконання рішень ЄСПЛ можу лише підтвердити те, що сказали колеги Валерій Іванович, Мін'юст про те, що цей законопроект направлений на виконання рішення ЄСПЛ "Сукачов проти України", яке має статус пілотного. В численних заходах відповідно департамент Ради Європи весь час, скажемо так, запитує, яка ж доля цього законопроекту. Я нагадаю колегам, що пілотне рішення – це значить, що воно не є одне, їх багато, досить багато. І Європейський суд констатував, що потенційно воно може призвести до великої кількості звернень до ЄСПЛ після його прийняття, що, власне...

ВЛАСЕНКО С.В. Пілотне, це означає, що всі наступні кейси будуть вирішуватися по спрощеній процедурі і максимально швидко.

БАБІЙ Р.В. Да, вони не будуть розглядатися по повній процедурі, абсолютно правильно. Дякую за те, що зауважили. Але в тому числі і статус пілотного набувається через масштабність проблематики і визначення того, що в майбутньому таких позовів буде багато до ЄСПЛ.

Воно перебуває на контролі відповідно в КМРС. Але я погоджуюсь, що це лише один елемент невеликий, невеликий елемент вирішення цієї проблематики. І, звичайно, не закриють контроль виконання лише після прийняття цього закону. Воно буде продовжуватись на контролі виконання. І це ми маємо розуміти. На контролі виконання, я маю на увазі, в КМРС. Тому що проблема дійсно набагато більш масштабна, і це лише один пазлик. І те, про що говорив Сергій Володимирович і інші колеги, дійсно, це правильні речі, деякі можуть бути дискусійними, але тим не менше це те, що направлено на системне вирішення проблеми, про що говорили колеги. Але, на моє переконання, поки ми взагалі не будемо рухатись, це не дуже гарна ідея. Проблема масштабна, знаєте, як-то кажуть: слона треба їсти шматочками. І це той шматочок, який треба з'їсти для того, щоб зрозуміти цей механізм буде працювати чи ні, бо поки ми не приймемо цей закон, ми це не дізнаємося. Ми можемо теоретично багато моделювати ситуації. Я погоджуся з

колегами, що, да, дійсно, може так вийти, що цей механізми залишиться лише на папері, не буде ефективний. Сподіваюсь, що цього не станеться, але такий ризик є як і з будь-яким законом, мабуть, що будь-які правила, нові правила, які ми вводим, можуть залишитись лише на папері і не досягнуть тієї мети, задля якої ми голосуємо і приймаємо.

ВЛАСЕНКО С.В. А яка у нас аналогічна комісія ефективно запрацювала? У нас є досвід позитивний? Тобто на чому ґрунтуються ваші позитивні очікування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович.

БАБІЙ Р.В. На оптимізмі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, давайте не перебивати один одного.

БАБІЙ Р.В. Сергій Володимирович, знову ж таки, якщо ми не спробуємо, ми не дізнаємося. Тому що питання знову ж таки, десь доля шутки, оптимізм чи песимізм, але намагаюся все-таки шукати, давати можливості по меншій мірі, щоб якісь проблеми, хоча б частково, але вирішувались. І називалося, що це задля галочки. Потенційно, так, так може бути задля галочки, але не хочеться в це вірити і хочеться вірити, що дійсно щось буде виправлено. І знову ж таки це не зніме проблему "Сукачов проти України" з контролю...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Романе, питання віри – це в церкві. Питання віри – це в церкві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, ви сьогодні просто злостний порушник.

БАБІЙ Р.В. Сергій Володимирович, ми багато говорили про це, дійсно, на круглому столі. Я з вашими позиціями багато в чому погоджуюся, що треба зменшувати навантаження на пенітенціарну систему. Мені теж не подобається ситуація, коли, знаєте, для судів став стандарт брати під варту особу в якості запобіжного заходу. Це подобається людям, мабуть, це одна з причин, це неправильно, так не має працювати.

ВЛАСЕНКО С.В. До тих пір, поки це не стосується тих людей, бо вони ж всі на це дивляться збоку.

БАБІЙ Р.В. Правильно, абсолютно вірно. Тут я абсолютно погоджуюся, що, знаєте, це для мене дуже дивний стандарт, що от треба взяти під варту і все, оце нам похлопають в долоні, вибачте. Так не має бути.

Тепер повертаючись до законопроекту. Концепція, як на мене, як концепція правильна. Чи гостра проблема? Мабуть, гостра. Ну, не мабуть, а на моє переконання, гостра, тому що ми бачимо умови тримання, які є в умовах недофінансування і так далі. Можливо, якщо хоч якусь частину порушених прав вона відновить чи надасть їм якусь компенсацію у вигляді там чи грошей, якщо будуть в бюджеті, чи якісь інші способи компенсації в уряді, зменшення строку і так далі, це вже буде певне досягнення. Чи масштабна? Масштабна. Тому що ми знаємо, що багато людей знаходяться в таких умовах, на превеликий жаль. Тому як би всі критерії для того, щоб прийняти його в першому читанні, мені здається, дотримані. Ми ж в першому читанні голосуємо за певну концепцію, але доопрацьовувати є багато чого, звичайно, і те, що піднімалося на круглому столі і те, що колеги зараз говорили. Тому я вважаю, що в першому читанні варто підтримати і до другого читання досить суттєво його доопрацювати, щоб вставити запобіжники, щоб цей механізм не залишився лише галочкою для звітності і не залишився лише на папері.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Дякую, Роман Вячеславович, за виступ. Я підтримую багато в чому, з вами погоджуюся.

Пане Олександр, в мене одне коротке питання. Скільки треба коштів, щоб всі наші установи привести до відповідності, тримання під вартою, виконання покарання?

_____ . Мільярдів 30-40.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо був такий розрахунок?

БАНЧУК О.А. Ні, такого наразі не робили, такої ...*(Не чути)* Денис Вячеславович.

НІМЧЕНКО В.І. От вам і все, оце все ясно.

БАНЧУК О.А. Тому що є відповідні мінімально необхідні стандарти, є стандарти, які, скажемо, для того, є в процесі євроінтеграції входження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно, зрозуміло.

Колеги, давайте от чесно скажемо, ми до цього це не могли зробити? Зараз під час війни, ну кого ми обманюємо? Не можемо ми зробити всюди ремонт чи відбудувати новий ...*(Не чути)*, там чи установу виконання покарань. Ну, мабуть, що не можемо, відверто, колеги.

Про зменшення кількості тих, хто тримається, отут багато з чим я погоджуюся, з тим, що мають бути інші заходи застосовані, там і забезпечення, як у вигляді покарання і так далі. Але це не предмет цього законопроекту, ми ж з вами розуміємо, да? Навіть це, на жаль, не наш комітет.

Тому я розумію, що Мін'юст має і якимось реагувати на пілотне рішення, і на контроль з боку КМРС, в межах їх ресурсів, знову ж таки давайте говорити.

В мене така пропозиція. Тут були зауваження від Уповноваженого. Валерій Іванович Божик як основний від комітету, той, хто займався цим законопроектом, скажіть, будь ласка, от по зауваженням Уповноваженого, чи достатньо всі норми, якщо просто голосування, уявімо, в першому читанні, чи ми зможемо шляхом внесення пропозицій на друге читання підправити там, що стосується осіб, які відбувають покарання і довічників? Чи це треба 116-у робити, в цій частині виключно?

БОЖИК В.І. Я думаю, що краще тут 116-у зробити в цій частині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, перед тим як наступним виступаючим передати слово, я би пропонував тоді, можливо, доповнити проект рішення щодо звернення по 116-й Регламенту, зазначивши щодо подання внесення пропозицій і правок до положень законопроекту, які не проголосовані в першому читанні, в частині, яка стосується осіб, які відбувають покарання у вигляді довічного ув'язнення, і осіб, які відбули вже покарання. Щоб ми, можливо, підправили, але обмеживши виключно цими положеннями, щоб ми далі спробували предметно попрацювати, і Валерій Іванович продовжив із колегами. Добре, колеги?

Сергій Власенко, потім Василь Іванович. І давайте вже, може, переходити.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Я дуже коротко, да, бо я багато чого вже сказав. Але, пане голову, я в чомусь з вами не погоджуюсь. Насправді це законопроект світогляду, він показує, як мислить Міністерство юстиції, от у чому проблема цього законопроекту.

Коли кажуть, концепція хороша, та концепція хрінова, тому що Мін'юст замість того, щоб вносити законопроекти, я ж кажу ще раз, про декриміналізацію, про заміну видів покарання, про внесення змін в процедури, пов'язані з обранням міри запобіжного заходу, – вони вносять отаку лабуду, от в чому проблема, розумієте?

Чи цей закон сам по собі? Ну, можливо, ну, да, хорошо. Це пам'ятаєте, як у Райкіна: к пуговицам претензии есть? Нет, к пуговицам претензий нет. А что же костюм такой кривой? Ну, бо кривой. І проблема тут не в тому, що це наш комітет чи не наш комітет. Ми зараз говоримо про позицію Міністерства юстиції, і абсолютно зрозуміло, пане голову, що немає грошей. Я би тут не підміняв дискусію, зрозуміло, що немає грошей на тотальний ремонт пенітенціарної системи. Так а про це ніхто не говорить, всі ж свідомі і притомні люди. Ми говоримо про абсолютно інші альтернативні шляхи розв'язання цієї проблеми. І в цьому напрямку, на жаль, Міністерство юстиції нічого не робить, бо це їхня відповідальність, це їх функціональні обов'язки. Вони повинні ініціювати як орган, який відповідає за організацію політики в цьому напрямку, вони повинні це ініціювати. Щось піде в наш комітет, щось піде в комітет до колег, комітет Іонушаса, нема питань, але воно все одно прийде до Верховної Ради. Але на жаль, Мін'юст в цьому питанні взагалі про політику не думаю, вони думають, як їм галочку отримати. Причому, я ще раз підкреслюю, по якомусь 158 зауваженню знизу по рішенню "Сукачов проти України", по цьому величезна проблема. І, на жаль, я розумію, що ми не можемо це відобразити в резолютивній частині нашого рішення, що Мін'юст не реалізує політику в цьому напрямку, вони займаються якимись іншими речами.

Але я знаю, що пан Олександр перекаже міністру, у них така є традиція, він перекаже міністру наші всі виступи, я за те, що, пан Олександр, перекажіть, що комітет хвилюється, комітет хвилюється з цього приводу, що Мін'юст не реалізує всі ті задачі, які перед ним стоять, а деколи займається невеличким окомиллюванням, розумієте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович, щодо моєї пропозиції про доповнення 116-ї, якщо можна.

ВЛАСЕНКО С.В. Там все правильно ви сказали, треба доповнювати по цих двох питаннях. Да, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Василь Іванович Німченко, у вас рука.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я своїм виступом вношу пропозицію, у нас небагато законопроектів. Давайте... Ця дискусія була дуже правильна, вірна дискусія. Те, що Мін'юст вообщє стартонув не з тієї площадки – це тут однозначно, тому що нехай почитають, що таке неналежні умови. Це здоров'я людей, це їх фізичний стан, це умови житлові. Де? Де те, що нам дали? От про що повинні. І належність утримання.

І тому я не буду виступати, давайте ми поставимо на голосування це. І в наступних законопроектах, які будемо обговорювати, я думаю, що об'єм дискусії давайте скорочувати. Прошу послідувати моєму прикладу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Да, Олександр Банчук, ви щось хотіли наостанок додати?

БАНЧУК О.А. Хотів попросити підтримати проект важливий і також рішення "Сукачов проти України", дві речі системні. Це неналежні умови, це справді велика проблема, ми одним законом не вирішимо. Але друга юридична – це те, що ми законопроектом створення системи, незалежної системи розгляду скарг на неналежні умови тримання якраз ми цей другий блок закриваємо.

З приводу майнової застави. Є урядовий законопроект, розроблений Міністерством юстиції, 5360 у правоохоронному комітеті, і ми працюємо, якщо не з цим комітетом, то, можливо, в іншому законопроекті це відобразити. Ми запропонували законопроект 5360, передбачає можливість не тільки грошової, а й майнової застави, це з приводу там системних підходів та з приводу інших альтернатив.

28 березня набрав чинності Закон про впровадження нового виду покарання, заміни арешту на пробаційний нагляд, це вид покарання не позбавлення ...*(Не чути)* І ми плануємо, і вже робиться робота, щоб ...*(Не чути)* які були зареєстровані в слідчих ізоляторах, вони будуть ліквідовані, ми звільнимо місце для слідчих ізоляторів і також за рахунок того, що ми впровадили разом, і дякую народним депутатам, вам в тому числі, що за ухвалення цього закону про впровадження нового виду покарання не ...*(Не чути)* пробаційний нагляд.

Тому це короткі коментарі. Якщо можна, то я вас дуже прошу підтримати цей законопроект для вирішення цих проблем, які констатовані в рішенні Європейського суду. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександр.

Ми думаємо, а хто Мирон Грабовський, це хто?

ЗАХАРОВ О. Олексій Захаров, представник Служби безпеки України, Управління правового забезпечення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кого представник?

ЗАХАРОВ О. Служба безпеки України, Управління правового забезпечення. 10 секунд, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ЗАХАРОВ О. Дуже дякую.

Шановні народні депутати, я хотів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки у нас прийнято з відео, ті, хто говорять.

ЗАХАРОВ О. Секунду. Мене видно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ЗАХАРОВ О. Шановні народні депутати, я хотів би звернути увагу на те, що в тому пілотному рішенні "Сукачов проти України" застосовано порушення саме статті 13. Тобто ...*(Не чути)* правового захисту. І за практикою ЄСПЛ це має бути суд або майже суд. Тут зараз пропонується створення ще одного органу, який би начебто мав би надавати ...*(Не чути)* правовий захист. Колеги, у нас є суди, у нас є прокуратура, у нас зрештою Уповноважений з прав людини.

Друге, що хотів би зазначити, критеріями ...*(Не чути)* захисту, за практикою того ж ЄСПЛ, є можливість припинити порушення. Якщо вони будуть просто констатовані, але не припинені з огляду на відсутність економічних передумов ...*(Не чути)* просто не вважав би це виконанням законодавчих... Якщо дозволите, на нараді присутній представник відеозабезпечення досудового розслідування СБУ України, це наша структура, яка завідує нашим ізолятором, якщо можна, ... *(Не чути)* відео пані ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Прошу.

Кому слово, ще раз? Включається, хто представник від СБУ, попросили надати слово.

ЗАХАРОВ О. Вибачте, мабуть, нема там, зі зв'язком проблема. У нас були ще такі зауваження з приводу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кого ви попросили виступити, ще раз назвіть, будь ласка. ...*(Не чути)*

ЗАХАРОВ О. *(Не чути)*

_____. Доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтеся.

_____. Заступник начальника ВЗДС Служби безпеки України, ізолятор тимчасового тримання. Ми розглядали, да, цей проект ще в 2021 році, я пам'ятаю. У нас були отримані зауваження, що саме створення цієї комісії як додаткового органу, який вже... обов'язки, які є у Уповноваженого, у превентивного механізму, у прокуратури. Це є незалежний орган, але, ну, це, мабуть, додаткові якісь ще витрати на цю комісію, якісь повноваження. В нас там є зауваження щодо їхніх самих повноважень, там щодо ревізій, інспектування.

А чи не можливо якось переглянути цю комісію і покласти на ті органи, які вже в нас є, саме такі обов'язки незалежності щодо подання цих заяв? Наприклад, ці заяви можуть бути в закритому вигляді. Да, в нашій установі, наприклад, якщо є такі заяви, якщо саме адресовані адміністрації, то ми в жодному разі не відкладаємо їх, розглядаємо кожну, даємо свої відповіді. Якщо це якийсь орган, який буде, наприклад, при тому ж інституті при Уповноваженому, куди будуть надсилатися ці заяви розглядати. Уповноважений превентивний приходить до нас майже там кожний місяць, да, і все, що зазначено: неналежні умови, наприклад, перевести в іншу камеру. А як ми переведемо в іншу, якщо в нас інша камера така ж, як і ця, бо немає грошей зробити ремонт?

В нас є особи, в яких є заходи безпеки і неможливо перевести в іншу установу. Тому, на наш погляд, ну з приводу ВЗДС, вона може і гарна пропозиція щодо цієї комісії, але вже є органи з такими ж повноваженнями. Чи потрібно вона в такому вигляді? Може,

просто розширити для деяких інших органів ці додаткові повноваження і вже використовувати в такому вигляді. Тому на сьогоднішній день ми виносимо... *(Не чути)* потребує доопрацювання саме *(Не чути)* вона незалежна, але там *(Не чути)* безперешкодна, в будь-який час спілкування, зйомки, зйомки чого, не зазначено. Розумієте, вона з такими повноваженнями проходить превентивний механізм, там теж є свої *(Не чути)* але ми відпрацьовуємо, надаємо відповіді, реагуємо. Тому, на наш погляд, треба доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Кононенко Денис, секретаріат Уповноваженого. Ви вже виступали, ви щось...

КОНОНЕНКО Д. Дякую, пане голово.

Я попросив би, якщо прийме рішення йти по 116-й, врахувати також зауваження по особам, які відбули покарання в установах попереднього ув'язнення і отримали виправдальний вирок, теж по відшкодуванню... відповідне відшкодування, якщо передбачено в законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Секретаріат, зверніть увагу. Ви чули те, про що я сказав, що 116-а... Заново не буду формулювати, я формулював, яка стосується в частині непроголосованій в першому читанні щодо осіб, як відбувають покарання у вигляді довічного позбавлення волі, осіб, які відбули покарання, і осіб, які відбували покарання, але були виправдані.

Зрозуміло. Все, колеги, давайте переходимо до голосування за зазначений законопроект. Перед цим, хто виступав, СБУ, говорять, що це голосування в першому читанні. Коли відбувається перше читання, то якраз до другого і доопрацьовується. Якщо буде проголосовано відповідний законопроект у першому читанні, всі будуть мати змогу вносити пропозиції, в тому числі і комітетські. Якщо буде проголосовано, то в комітеті буде, у нас є профільний підкомітет і є заступник голови комітету Валерій Іванович Божик, який безпосередньо займався цим законопроектом. Я думаю, що якщо буде Верховною Радою проголосовано в першому читанні, то от якраз опрацювання можна в подальшому доєднуватися до опрацювання цього закону.

Так, переходимо до голосування за запропонований проект рішення з урахуванням того, що я сказав, 116-а застосовано в частині...

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми у нас також присутній член комітету Гунько
Анатолій Григорович.

Демченко.

Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Отже, рахуємо.

ДИРДІН М.Є. Я перепрошую, Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін – за. Добре. Дякую.

13 членів комітету – за, 3 – утримались, проти – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую,
колеги.

Переходимо до наступного питання нашого порядку денного, точніше повертаємося тепер до першого питання нашого порядку денного. Колеги, до всіх прохання максимально швидко, лаконічно і побігли, так би мовити.

У нас 9439 проект Закону про внесення змін до Розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України про судоустрій щодо особливостей призначення на посаду судді в умовах воєнного стану (реєстраційний номер 9439).

Колеги, у нас є рішення комітету, я нагадаю, по цьому законопроекту насправді. Ми тоді зупинились на тому, що Сергій Володимирович Власенко запропонував поставити на голосування, хто буде доповідати від комітету цей законопроект. А оскільки не було кворуму, ми закрили засідання. Тому ми новий проект рішення, наскільки я пам'ятаю, тут не голосуємо. Ми голосуємо тільки, може, секретаріат мене поправить, ми голосуємо тільки хто буде доповідати від комітету, якщо Сергій Володимирович Власенко буде наполягати на голосуванні по цьому питанню. Якщо ні, то доповідати можу я.

Сергій Володимирович, ви наполягаєте на голосуванні?

ВЛАСЕНКО С.В. Я утратил, практически утратил к вам интерес.

Ні, не наполягаю. Якщо ми говоримо тільки по голосуванню, хто буде виступати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні. Немає проблем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, колеги, немає необхідності окремо голосувати?

НІМЧЕНКО В.І. Немає. Йдемо далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді я буду доповідати.

НІМЧЕНКО В.І. Тільки до кого Власенко інтерес утратив, я так і не зрозумів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат, скажіть, будь ласка, там не було інших пропозицій, інших додатків до проекту рішення?

_____. Єдине, що ми додали, це з того часу, як ми розглядали 14 вересня, надійшла пропозиція від Уповноваженого Верховної Ради України з прав

людини, а також від бюджетного комітету. Ми просто їх технічно включимо в рішення комітету, їхню позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так а ми не можемо їх вмішати, у нас було проголосовано проект рішення вже.

_____. Тоді, значить, без змін буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Проект рішення без змін, у нас залишалось лише частина, яка стосується, хто доповідач і все.

Колеги, у мене ще. Можемо поставити додати про скорочення строків на подання правок і пропозицій. Які думки з цього приводу?

НІМЧЕНКО В.І. А навіщо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб менше було правок і пропозицій.

ВЛАСЕНКО С.В. Строк не впливає на кількість пропозицій.

НІМЧЕНКО В.І. Це щось нове. Це хороша ідея.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, добре. Ладно, все, погодили тоді, колеги. Я доповідаю, тому окремо не ставимо на голосування це питання. Все.

Давайте далі йдемо. Друге питання нашого порядку денного – це проекти законів 7033, 7033-1, 7033-д. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про доступ до судових рішень" щодо запобігання розголошенню відомостей досудового розслідування, з альтернативними.

У нас по цьому було рішення комітету також. Ми рекомендували комітетом прийняти законопроект 7033-д, це комітетський, як чуєте, законопроект. І він стосувався того, щоб не публікувати певні речі в реєстрі судових рішень, які можуть іти на користь нашому ворогу. Але з цього часу, на жаль, на жаль, ще раз підкреслюю, дуже, на жаль, хоча цей законопроект стояв в порядку денному, але так і не був проголосований, і здається, навіть знімався колись. Я думаю, що це не було добре. Але з цього часу ми прийняли, Верховна Рада прийняла Закон про мобілізацію, і як ви знаєте, були доповненні положення Кодексу про адміністративне судочинство України заходами до тих, хто не

виконує військовий обов'язок. Зокрема, тим, що обмеження права керування транспортними засобами.

Колеги, виникла така пропозиція, ви всі про неї знаєте, що доповнити проект висновку комітету по законопроекту 7033-д положеннями про те, що до другого читання необхідно в законопроекті 7033-д доповнити його положення з тим, щоб не публікувати в реєстрі судових рішень судові рішення по справах, які передбачають відповідальність за невиконання військового обов'язку, те, що ми проголосували по Закону про мобілізацію.

Чому це потрібно? Тому що, на жаль, наш ворог використовує в тому числі інформацію з реєстру судових рішень для ідентифікації і наших військових об'єктів, і для ідентифікації тих об'єктів і підприємств, які працюють на нашу оборону, і також для отримання інших даних з реєстру судових рішень. Якщо ми будемо публікувати всі судові рішення в реєстрі судових рішень по тим, хто не виконує військовий обов'язок, принаймні ворог точно зможе отримати дані про кількість таких осіб, отримати ще більше в розрізі по районам, оскільки це мають розглядати районні суди. А якщо ще не дуже сильно постаратися, то ще й по прізвищам таких осіб, і це окрема проблематика, яку ми маємо проговорити з Державною судовою адміністрацією. Вважаю, що не може під час воєнного стану, під час військової агресії така інформація надаватись ворогу.

Тому є пропозиція переглянути рішення комітету і доповнити відповідними положеннями. Для цього потрібно, щоб проголосували зрештою більше половини від загального складу членів комітету.

Колеги, хто бажає виступити з цього приводу? Василю Івановичу, у вас з минулого разу рука чи вона...

НІМЧЕНКО В.І. Вона не опускається, не опускається.

ПАВЛІШ П.В. Денисе Вячеславовичу, від підкомітету можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачайте, Павло Васильович, спочатку слово від підкомітету.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, дійсно, я підтверджую те, що сказав Денис Вячеславович, ми це питання вчора обговорювали, і підкомітет вирішив підтримати висновок, запропонований комітету, по-перше.

По-друге, ми дійсно намагаємося дану інформацію зберігати, це я особисто від себе кажу, тому що потенційно наш ворог може залучати цих осіб в якості... намагатися

впливати на них для того, щоб якимось чином потім вони могли діяти проти держави України. Зараз війна, тому нам треба забезпечити і таку можливість від нашого ворога.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Васильовичу.

Василію Івановичу, ви перший у нас були? Ви по цьому законопроекту бажаєте виступити?

НІМЧЕНКО В.І. Я не був, я просив у цих, давайте об'єктивно і оперативно, як ви і пропонували, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо. Є підняті руки. Сергій Власенко, потім Роман Бабій.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, ми можемо бути оперативними і швидко все приймати, але потім буде так, як сказав Василь Іванович, що спочатку ми голосуємо одне, а через пів року потім переголосуємо назад. Така сама історія тут.

З одного боку, я погоджуюсь з паном головою про те, що під час війни це все насправді це діджиталізація – це все дуже складна історія. Тому що насправді дійсно це полегшує нашому ворогу отримання інформації і про стан суспільства, і про стан Збройних Сил. Але тоді нам треба визначитись, якщо ми парламентом проголосуємо... ви парламентом проголосували за реєстр військовозобов'язаних, а тепер ви говорите, що вам треба щось тут закривати. Це виглядає трошки смішно. Я кажу ще раз, треба або хрестик зняти, або штани підтягнути.

Хоча чутливі історії, так, треб закривати. А поясніть мені, будь ласка, а чому ухвали про арешт майна повинні бути закриті? Ми що, не знаємо, скільки у нас зловживань по арешту майна відбувається? Ми що, не бачимо, як це все робиться, що взагалі у нас відбувається? Якщо колеги не знають, я вам скажу, що, припустимо, Львівський державний протезний завод було взято військовими і переоформлено взагалі на власність військової частини. Так слава богу, що скандал піднявся і повернули це все назад. А ми хочемо закривати ухвали про арешт майна і говорити про те, що ухвали про арешт майна не публікуються ні сьогодні, ні завтра, ні під час воєнного стану, ні через рік після. Це викликає низку питань. Завтра у когось, не дай боже, арештують майно, будете бігати, як раненіє рисі, шукати ухвалу, а вам скажуть, а ухвали немає. А звідки ви будете взагалі знати, що така ухвала існує?

Тому це все складні і дуже тонкі питання. І тут треба дуже чітко зважити і знайти баланс між питаннями безпеки, бо вони дійсно існують і їх треба дотриматись, і питанням все-таки забезпечення хоча би якихось мінімальних прав людини. Я ще раз кажу, я точно не розумію, чого в закриті рішення додали ухвали про арешт майна? Чому їх треба закривати? Давайте там, понятно, прізвище закрити або персональні дані закрити. Адреси закриті, бо це персональні дані. Але чому інша частина повинна бути закрыта? Я не розумію цього. І я ще раз кажу, давайте говорити про певний баланс, про певний баланс, бо віддавати все і говорити про те, що тут ворог у нас може дістати, а в питанні реєстру військовозобов'язаних ворог нас не дістане? Ну, так теж не буває.

Я за те, щоб подумати, зважити і прийняти виважене рішення, закривши дійсно там, де треба закрити судові рішення, і не закривати їх там, де їх не треба закривати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Сергій Володимирович, дивіться, перш за все дякую за виступ, і ви знаєте, ми з вами і до цього говорили на цю тематику.

Щодо чому по арештах майна, по-перше, там не по всіх арештах майна це стосується, а тих справ, які підпадають під ці критерії. Чому арешти майна? Тому що ми з вами знаємо, що в ухвалі про арешт майна часто, власне, викладаються ті чутливі речі, в тому числі і які стосуються воєнного майна і стосуються об'єктів критичної інфраструктури і так далі.

Але, колеги, давайте от якраз це я би пропонував спокійно на друге читання опрацювати максимально, щоби був баланс між необхідністю ненадання ворогу і закриття від ворога інформації і відкритістю гласністю судового процесу. Тому що це не передбачає даний законопроект, що учасникам судового провадження не будуть видаватися, наприклад, рішення суду. Вони будуть видаватися, вони на це мають право. Тут мова йде про те, що ті особи, які отримують інформацію з реєстру, будуть певним чином обмежені в отриманні інформації саме з реєстру судових рішень, а цим користується наш ворог. Але до другого читання ми, я думаю, що цілком спроможні опрацювати в цій частині законопроект для того, щоб зберегти баланс, Сергій Володимирович.

Так, Роман Бабій, потім Ігор Фріс. У мене ще питання, скажіть, будь ласка, чи є у нас сьогодні представники Міністерства оборони, чи є у нас представники Служби безпеки України по цьому питанню, тому що ми отримували позиції зазначених відомств?

_____. Служба безпеки. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Служба безпеки.

МАРКОВСЬКИЙ О.В. Міноборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Міноборони присутньо.

МАРКОВСЬКИЙ О.В. Так точно, Міноборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, колеги, Роман Бабій і Ігор Фріс, може, я би спочатку надав слово Міністерству оборони і Служби безпеки України, якщо не заперечуєте, а потім...

БАБІЙ Р.В. Немає заперечень. Немає заперечень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тоді давайте Міністерство оборони, вам слово щодо цих законопроектів 7033-д і інші альтернативні.

МАРКОВСЬКИЙ О.В. Дякую, шановний пане голово, шановні депутати, шановні присутні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки представтесь, будь ласка.

МАРКОВСЬКИЙ О.В. Полковник юстиції Олександр Марковський, Департамент юридичного забезпечення Міністерства оборони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАРКОВСЬКИЙ О.В. В Міністерстві оборони на опрацюванні знаходився проект Закону України під номером 7033-д, інші закони як основний і альтернативний на опрацювання до Міноборони не надходили.

За результатами опрацювання Міноборони 28 березня надана позиція, яка полягає у підтриманні його із зауваженнями. Зауваження були спрямовані виключно на узгодження та, як на думку оборонного відомства, досягнення мети проекту закону, а саме на узгодження його з положеннями статті 16 Закону України "Про розвідку", які

передбачають, що до Єдиного державного реєстру судових рішень не вносяться ухвали про надання дозволу на проведення розвідувальних заходів або про відмову в наданні такого заходу, а також з метою поліпшення, покращення шляхів досягнення мети самого проекту виходить, що з його пояснювальної записки ми пропонували викласти в новій редакції друге речення. Не буду дослівним, але воно полягає в тому, що якраз узгодити з законопроектом про розвідку, а також не оприлюднити адресу, місця розташування органів військового управління і з'єднання військових частин, якщо корелюється з наступним пунктом самого закону. Виключно в цьому полягало зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Служба безпеки України є?

_____. Дякую.

Шановні народні депутати, ми надавали одне-єдине зауваження, і воно стосувалося опублікування ухвали суду стосовно негласних слідчо-розшукових дій. За законопроектом пропонується... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось зі зв'язком у Служби безпеки. Ще раз повторіть, будь ласка. Зв'язку у вас не було.

_____. Негласні слідчо-розшукові дії можуть тривати більше ніж ...*(Не чути)* Якщо особа перебуває в розшуку до цих ...*(Не чути)* протягом строку досудового розслідування, тобто навіть 18 місяців.

Наше єдине зауваження стосується того, що опублікування ухвал щодо НСРД здійснюється після завершення досудового розслідування. А в решті ми підтримуємо. Ну, єдине що, я бачив зауваження експертного управління про суди загальної юрисдикції, і що туди зараз буде включатися Конституційний Суд, тут, можливо, доречно теж переглянути ...*(Не чути)*

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, да, у нас справа в тому, що рішення Конституційного Суду в Єдиному державному реєстрі не публікуються.

Міністерство оборони, Служба безпеки України, скажіть, будь ласка, щодо взагалі проблематики використання ворогом відкритих даних, зокрема з реєстру судових рішень.

Чи є у вас інформація, чи спостерігали ви таке, що наш ворог... *(Шум у залі)* Вимкніть мікрофони тим, хто не говорить.

Чи є у вас інформація, чи спостерігали ви, що ворог використовує чи міг використовувати такі дані? Ну, в межах того, що ви можете сказати. Міністерство оборони, а потім Служба безпеки.

_____. Дякую.

Наразі дані і відомості я не маю під рукою, і я б, напевно, їх і не озвучував. Але такі відомості точно є в Головному управлінні розвідки. Давайте просто будемо говорити з самої мети законопроекту і тих подій, які відбуваються. При правильному аналітичному підході будь-які дані про місцезнаходження я буду говорити в межах компетенції Міноборони, про місцезнаходження, адреси військових частин і органів військового управління, про якісь дії, які там відбувалися. При правильному аналітичному підході, звісно, ця інформація в комплексі, напевно, скоріш за все, може призвести до негативних наслідків для нашої обороноздатності. В цілому, якщо брати окрему інформацію, такого висновку зробити не можу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Служба безпеки, дуже коротко.

_____. Дякую.

Дуже коротко. Звичайно, ворог може це робити. Цей законопроект є... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бабій Роман, потім Фріс Ігор.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голово.

Зрозуміло, що ця інформація, яка обґрунтовувала необхідність перегляду, уже прийнята ...*(Не чути)* ініціативною в умовах воєнного стану. Але, дивіться, давайте подивимося під іншим кутом зору на зокрема ту категорію справ, яка стосується невиконання військовозобов'язаних своїх обов'язків з актуалізації своїх даних військового обліку. Звернення до суду у нас є, якщо ніхто не може, грубо кажучи, достукатись до цієї особи, тобто їй ТЦК не може вручити повістку, органи внутрішніх справ не можуть з

якихось причин, скоріш за все, особа просто не з'являється за зареєстрованою адресою, тоді звертаються до суду.

Відповідно постає питання: а як тоді особі дізнатися про те, що до неї вживаються відповідні судові обмеження? Я тут погоджуюсь з Сергієм Володимировичем в тому, що тут, дійсно, треба знаходити якийсь розумний баланс, щоб не втратити мети, задля якої, власне, функціонує у нас відкрита частина реєстру судових рішень по інформованості громадян, які з тих чи інших причин не можуть отримати письмове повідомлення через пошту, для того, щоб вони були проінформовані, що до них є якась судова справа, тим більше судова справа, яка обмежує їх досить суттєво у правах. Такий аспект, мені здається, варто було би врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Вячеславович, дякую.

Я вам відповім дуже коротко. Дивіться, ми пропонуємо додати до проекту рішення питання щодо включення до другого читання цих положень у зв'язку із тим, що з моменту прийняття нами висновку комітету, ми прийняли Закон про мобілізацію. І, ну, на думку комітету, ну, очевидно, що, якщо ми приймемо це рішення, що ці положення непублікацію цих даних мають бути включені. Їх немає сформульованих, ми це тільки з вами можемо опрацювати на друге читання, да, врахувати максимально коректність формулювань.

Щодо того, що дізнатися – ну, ми ще раз нагадую, ми не передбачаємо того, що особам не будуть видаватися документи чи направлятися виклики-повідомлення в різний спосіб. Я, ба більше, можу сказати, давайте чесно скажемо: звідки ти інформацію береш – з сайту судової влади, забий своє прізвище і побачиш де. Да, но є куча інших способів.

В реєстрі публікується: особа 1, особа 2, особа 6, там щодо фізичних осіб. Але при зовсім нескладному співставленні із сайтом судової влади ти можеш побачити і прізвища зрештою по конкретній особі.

ВЛАСЕНКО С.В. І точно себе побачиш в реєстрі боржників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це, да, але воно тут... Так що ми з вами якраз зможемо опрацювати як, яким чином будуть формулювання.

БАБІЙ Р.В. Пане голово, одне уточнююче питання. А що заважає ...*(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. Взагалі ми процедурно можемо после, навіть якщо є наявне наше рішення з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переглянути, да, переглянути.

НІМЧЕНКО В.І. Ну, і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас половина членів комітету. Роман Вячеславович...

НІМЧЕНКО В.І. Да і все. Можна переглянути, все, і ставте на голосування, пане головуєчий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас зв'язок поганий, на жаль.

БАБІЙ Р.В. ...до другого читання без підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, ми не чули. У вас поганий зв'язок, Романе Вячеславовичу.

БАБІЙ Р.В. Зараз можна... Зараз чуто мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да.

БАБІЙ Р.В. Дивіться, що заважає нам без перегляду рішення комітету просто відповідну правку внести до законопроекту до другого читання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас цих положень може не бути. І більше того, ми вважаємо...

ВЛАСЕНКО С.В. Ми 116-у можемо додати в цій частині.

БАБІЙ Р.В. Да, 116-у, окей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, буде теж саме. Нема питань, давайте 116-у. Секретаріат, чуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чуєте?

НІМЧЕНКО В.І. Якщо ми можемо доповнити, поставте на голосування і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 116-у тоді в частині, яка стосується закону... У нас просто є проект рішення. Яка стосується закону наслідків прийняття внесення змін до Кодексу про адміністративне судочинство після прийняття закону, там зміни до мобілізації.

НІМЧЕНКО В.І. А він набрав чинності?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно.

НІМЧЕНКО В.І. А не 18-го?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, 18 мая.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, 18 мая він набере чинності.

НІМЧЕНКО В.І. Так і що ми приймаємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми до другого читання. Ми ж до другого читання.

Ігор Павлович Фріс, прошу, вам слово.

НІМЧЕНКО В.І. Ні, посилки щоб не було у проекті нашому, на закон, який ще не набрав чинності, от і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ми говоримо про його прийняття, прийняття. Прийнятий закон? Прийнятий. Тому ми і поставили...

НІМЧЕНКО В.І. Прийнятий закон вважається, коли він набрав чинності, пане головуєчий. Прийнятий закон, коли він набрав чинності. Якщо ми слово застосовуємо "закон" конкретний з великої букви, то коли він набрав чинності, от і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас є проект висновку комітету, ще раз говорю. Там як зазначено? Ігор Колісник. У зв'язку з прийняттям Верховною Радою. Правильно? Ігор Колісник.

НІМЧЕНКО В.І. Що значить Верховною Радою?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Колісник, керівник секретаріату.

Ігор Павлович, вам слово. Я зараз... З моменту реєстрації доопрацьованого...
Скинуто в чат. Подивіться.

Ігор Павлович, вам слово зараз.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово. Уважно вислухав Сергія Володимировича, стосовно накладення арештів, які можуть слугувати в тій чи іншій мірі обтяженнями об'єкта рухомого та нерухомого майна і стосовно яких особа в порушенні відповідності її прав не може дізнатися, яка не є учасником, скажемо так, судового розгляду, не є учасником процесу. І це у нас наступна стаття 64 із значком 2 Кримінально-процесуального кодексу України, забезпечення ...*(Не чути)* позиції, швидше за все буде підтримка і прийняття законопроекту 11135, який розглядається комітетом правоохоронної діяльності, там, де чітко зазначено... правки, які ми подали туди, що розгляд клопотання про належний ...*(Не чути)* суду під час досудового розслідування здійснюється з обов'язковою участю третьої особи і його представника. Таким чином, ми забезпечимо права третьої особи ...*(Не чути)* бути учасником процесу, тому що на їх майно буде накладено відповідний арешт, і вона не буде позбавлена, скажемо так, щодо захисту своїх прав. У нашому комітеті швидше за все буде розглядатися найближчим часом законопроект 11134 стосовно захисту прав добросовісного набувача, і там є відповідні норми, які убезпечують можливість накладення відповідних притягнень ...*(Не чути)* особа про це ну буде знати.

Тому на моє переконання варто нам все-таки підтримати ...*(Не чути)* застосування 116-ї або перегляду урядом рішення комітету, яке було нами прийнято, і чітко визначити до другого читання стосовно тих відомостей, які не можуть бути предметом, скажемо так, відкритого доступу у відповідних реєстрах. Я б це не говорив ...*(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Колеги, давайте тоді так, ми домовилися, 116-у застосовуємо. Немає заперечень ні в кого щодо внесення... Василю Івановичу, в чаті от тут скинуто: з моменту реєстрації до

опрацьованого законопроекту Верховною Радою прийнятого закону України... Бачите, в чаті є посилання так, як у нас в проєкті рішення комітету. Давайте тоді зі 116-ї в частині...

НІМЧЕНКО В.І. Вадим казав: не читайте газети і чати Верховної Ради не читайте стосовно тих, по яких уже прийнято закон... законопроекту прийнято рішення парламенту. Які можуть бути чати, що вони можуть добавляти? Це ж не ті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василю Івановичу, це просто для зручності скинули сюди із проєкту рішення комітету. Воно є в проєкті рішення комітету, я попросив скинути в чат просто, щоб було наглядно всім видно.

Колеги, тоді зі 116-ї в частині, яка стосується невиконання військового обов'язку. Правильно? У зв'язку з прийняттям Верховною Радою законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку. Всі погоджуються?

Тоді ставлю на голосування з врахуванням 116-ї.

НІМЧЕНКО В.І. Там подивіться, чи правильно написано: прийняттям рішення... не рішення, законопроекту... прийняття Верховною Радою законопроекту. Це правильно хіба? Верховна Рада приймає рішення, а не законопроект. Рішення... постанову. Закон, постанови. А у вас пишуть, почитайте: прийняттям законопроекту, Верховна Рада не приймає законопроектів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка ваша пропозиція, Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. У зв'язку з постановою, чи у зв'язку із зміною в законодавстві. Чи взагалі без посилки, оскільки є 18 травня, і все. Якщо ми можемо змінити нашу, отак і поставте на голосування, доповнити і все, положення.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Павло Васильович, прошу.

ПАВЛІШ П.В. Я думаю, що у нас там правильно зазначено, у нас у висновку зазначено, що з моменту реєстрації доопрацьованого законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так і прочитав.

ПАВЛІШ П.В. ... Верховної Ради. У нас цей законопроект з позначкою "д", це мова йдеться про цей законопроект 7033. А Верховною Радою прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" щодо окремих питань проходження військово-мобілізаційного та військового обліку, яким Кодекс ... *(Не чути)* То тут треба доповнити 116-у і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я про це і сказав, дякую, Павло Васильович.

Все, колеги, немає заперечень: 116-а в частині тих положень, які пов'язані з прийняттям цього закону Верховною Радою. Все ставлю на голосування тоді з урахуванням.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

_____. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 10 членів комітету – за, 5 – утримались, проти – 0. Отже, рішення... Чекайте, нам 10 і потрібно було. Да, ми переглянули, получається, проект рішення і доповнили.

ВЛАСЕНКО С.В. Ми переглянули, ми ж 116-у доповнили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да. Так у нас перегляд рішення комітету, ми ж доповнили. 10 – за. Нам що так вистачає, що так, все нормально.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, дивіться, ми з процедурної точки зору ми нічого не змінювали, ми не переглядали попереднє рішення, воно залишилося таке, яке було, лише додали 116-у і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас пропонувалося в мотивувальній частині, переглянути мотивувальну частину.

_____. Ми повторно розглянули.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж... Колеги, колеги, давайте так, ми переглянули рішення комітету, ми доповнили і мотивувальну частину, і доповнили резолютивну частину, тому...

ВЛАСЕНКО С.В. Окей, окей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому це перегляд рішення комітету, 10 людей – це більше половини членів, так що нормально.

Все. Далі переходимо. Проект Закону України про внесення змін до частини шостої статті 150 Закону "Про судоустрій і статус суддів" щодо оплати праці державних службовців апаратів судів (реєстраційний номер 11158). Прошу співголови профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті. Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, підкомітет з питань правосуддя розглянув даний законопроект і рекомендував комітету підтримати висновок, який надано членам комітету. Даний законопроект стосується підвищення заробітної плати державним службовцям, а саме апаратам судів, які, ми всі знаємо, зараз значно недофінансовані, тому це дасть можливість якимось чином трохи збільшити їм розмір заробітної плати.

Даний законопроект пропонується прийняти в першому читанні за основу для того, щоб, бо були пропозиції там від наших колег, що вважають, що деякі коефіцієнти можна і збільшити, тому це питання вже буде вирішуватися до другого читання.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович, дякую підкомітету.

Колеги, давайте, у нас присутня Вища рада правосуддя на засіданні, ось зокрема по цьому питанню. І я би зараз надав слово Вищій раді правосуддя, тільки дуже коротко, я дуже попрошу.

_____. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потім Державна судова... А, у нас ще є Рада суддів. Рада суддів, теж дуже коротко, після цього, а потім Державна судова адміністрація підсумує, ну а потім колеги народні депутати.

Вам слово, Вища рада правосуддя.

_____. Добрий день. Дуже коротко. Вища рада правосуддя готує консультативний висновок. Остаточна позиція Вищої ради правосуддя буде детально висловлена в консультативному висновку, яка буде прийнята рішенням відповідним. Стосовно позиції, яка зараз обговорюється, що ми погоджуємося щодо розмірів посадових окладів державних службовців апаратів судів, мають бути застосовані певні коефіцієнти.

Але ми хотіли б висловити ще таку позицію, що окрім посадових окладів державних службовців апаратів судів, ми маємо мати на увазі і інших працівників апаратів судів, в тому числі і патронатну службу, які виконують дуже важливу і дуже багато роботи, в тому числі і там, де міста і суди, які знаходяться в зонах бойових дій. Тобто величезна робота, і ми маємо ті коефіцієнти, теж вважаємо, застосовувати до працівників, в тому числі патронату суду.

Дякую. Така позиція наша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. А підкажете нам, де гроші взяти? Може Вища рада правосуддя знає, ще гроші взяти? Ми ж теж – за, всі.

НІМЧЕНКО В.І. І що таке патронатна служба судів?

_____ Патронатна служба судів – це помічники суддів, які виконують у тому числі у випадку відсутності секретарів судових засідань, в тому числі обов'язки і секретарів судових засідань.

І на прикладі, наприклад, я хочу зауважити, що в тих містах, де здійснюються бойові дії, в тому числі і Покровську, і Харкові, і Сумах, там, де немає секретарів, помічники здійснюють і виконують функції секретарів судових засідань. І навіть якщо немає секретарів у п'ятох суддів, то ці помічники здійснюють функції секретарів у п'ятох-шести і виконують усі функції для того, щоб здійснювати...

НІМЧЕНКО В.І. ... розумію, спасибі, я все розумію. Просто узагальнення патронатна служба для помічників, которые... скрізь вона єсть, що це відноситься до патронатної служби, але це не каже про те, що це як система чи як структурна патронатна служба в судах, такої немає, ви не знайдете. Це патронатна служба – це для судді індивідуально, він його підбирає він його звільняє, я так розумію, да? От і все.

_____. Да. Але я маю на увазі ще інше...

НІМЧЕНКО В.І. Так правильно, правильно, ні, те, що вони працюють. І ви дуже вірно поставили запитання, я вам дуже вдячний за цих людей, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дивіться, ми цю проблематику розуміємо і ми за цю проблематику теж б'ємося. Але всі наші зусилля впираються в Міністерство фінансів. Тому якщо Вища рада правосуддя буде зазначати отаке побажання в консультативному висновку, величезне прохання одразу знизу додати джерела державного бюджету, з яких можна забрати ці гроші. Ну, щоб це не виглядало пустим популізмом з вашого боку, а якщо ви хочете це питання вирішити, допоможіть нам, бо ми б'ємося з цим питання уже

не перший рік. І я кажу ще раз, усі наші зусилля розбиваються об волнорез Міністерства фінансів з криками і воплями про те, що під час війни таких грошей немає. Якщо ви нам підкажете, звідки їх взяти, нема питань, нам буде легше боротися з Міністерством фінансів у цьому напрямку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, єдине уточнення. Здебільшого підтримую. Єдине уточнення, що не всі наші зусилля розбилися об волнорез, все ж таки деякі крапельки, деякі...

НІМЧЕНКО В.І. Крапельки от волнорезов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вдалося все ж таки, в тому числі і дякуючи там представникам...

ВЛАСЕНКО С.В. Потом і кров'ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да. В першу чергу це члени комітету, я б сказав, там вигризають, де можна. Але і представники Державної судової адміністрації, зокрема тимчасово виконуючий обов'язки теж в цьому приймав активну участь.

Значить, Рада суддів, потім Державна судова адміністрація.

МОНІЧ Б.С. Доброго дня шановні колеги! Безумовно, підтримую. Безумовно, підтримую ще пропозицію Вищої ради правосуддя, бо забули про помічників суддів. І коротко ще скажу, що якраз фінансовий ресурс, наскільки я розумію, буде забезпечений. Тому що в результаті проведеної класифікації посад що цей законопроект має вирішити? Відбулося так, що в деяких моментах навіть зменшиться заробітна плата працівників апаратів судів за рахунок того, що не можна буде платити в тих самих розмірах премії. Тобто фонд заробітної плати той, який закладений на судову гілку влади завдяки депутатам, завдяки Міністерству фінансів, він достатній. І саме цей законопроект дасть можливість у великих містах, де рівень життя інший, це Київ, це великі міста-мільйонники і так далі, збільшити базу, тобто посадовий оклад, відповідно це призведе до зростання заробітної плати. Але це все буде в межах фінансового ресурсу, я так розумію. Єдине, що для помічників, мабуть, це не прораховувалось, можливо, Максим Валерійович зараз додасть. Дякую.

Підтримуємо і дякуємо за такий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую Богдан Сильвестрович.

Колеги, у мене перед цим питання. Я так думаю, що по тексту, якщо постане те, про що сказала Вища рада правосуддя, про патронатку, про помічників, я думаю, що нам не потрібна 116-а. Для цього, я бачу, що ми в межах цього тексту, в межах цієї норми, оскільки це нова норма фактично у законі, ми зможемо вирішити всі проблеми до другого читання.

ВЛАСЕНКО С.В. Так давайте а додамо 116-у у висновок...

НІМЧЕНКО В.І. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А нащо нам 116-а, якщо ми можемо переформулювати на друге читання от цю просто норму? Дивіться, ми ж додаємо...

ВЛАСЕНКО С.В. Щоб потім не було проблем, пане голову.

НІМЧЕНКО В.І. Ми ж посилюємо нашу позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, нема питань. У нас просто в залі потім весь час 116-а починається, ви ж самі знаєте... *(Шум у залі)*

НІМЧЕНКО В.І. Нічого страшного! Якраз по помічниках і буде потрібно.

_____. Оптимізму було б більше.

ВЛАСЕНКО С.В. Ми ж, на відміну від усіх комітетів, чітко зазначаємо, принаймні от сьогодні на комітеті ви уже двічі це зазначали, по яких питаннях ми просимо 116-у. І тут треба зазначити: по питаннях помічників. І все, і нема питань. І ми вирішимо проблему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я принципово не заперечую. Я бачу, що ми і так можемо все вирішити, бо це нова, додаємо. Але 116-у застосуємо, нема проблем. Якщо всі згодні, тим краще.

Максим Пампура, тимчасово виконуючий обов'язки Голови ДСА.

ПАМПУРА М.В. Добрий день, шановний пане Голово. Добрий день, шановні народні депутати. Я, з вашого дозволу, коротко проінформую про суть цих запропонованих змін.

По-перше, було питання по фінансовому ресурсу. За обрахунками Державної судової адміністрації, фінансовий ресурс, необхідний для виконання цієї норми, - це 270 мільйонів гривень. За рахунок чого планується це виконати?

Перша пропозиція – це зробити наближення за цим видом асигнувань. Ми планували, якщо з травня місяця обрахувати, то, по суті, нам на травень і на червень необхідно буде наближення зробити. Далі планується це перекрити понадплановими надходженнями по судовому збору. Тобто додаткових бюджетних асигнувань на цю норму з державного бюджету непотрібно.

Хочу сказати про те, що, застосовуючи ці коефіцієнти, це буде застосовуватись до близько 8 тисяч державних службовців судів, які працюють в 197 судах. І, в принципі, чому акцент був зроблений саме на державних службовцях, тому що, по-перше, стаття 150 Закону "Про судоустрій і статус суддів" регулює державну службу в системі правосуддя. Це перше. І друге: патронатна служба, яка в нас є, маю на увазі помічники суддів, це близько 5,5 тисяч. Вони регулюються, оплата праці патронатної служби, регулюється іншою Постановою Кабінету Міністрів, а саме 1112. Діюча редакція цієї постанови не обмежує станом на сьогодні преміювання і стимулюючі, як це обмежено, на жаль, по державних службовцях Законом України про Державний бюджет 2024, тому там, в принципі, при наявності ресурсу є можливість патронатній службі підвищити і вирівняти їх рівень заробітної плати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Валерійович.

Дивіться, колеги, щоб всі теж розуміли, щоб ми просто гірше не зробили, ми до другого читання це ще опрацюємо, щоб ми зараз не обмежили просто нічого. Нема питань, ми подивимося. І в мене така пропозиція, якщо всі вирішили, що 116-у, то давайте 116-у і зазначимо: в частині застосування коефіцієнтів до окладів всіх працівників судів. Добре? І це буде покриватися, бо працівники апарату... патронатка – це теж працівники. Нема заперечень у колег?

І дивіться, от щоб теж розуміли, ми ж коли бюджет формували, ми ж з вами знали, що були понадпланові надходження по судовому збору в минулому році. Коли формувався бюджет, то закладався з урахуванням попереднього року розмір надходжень

від судового збору. Правильно? І ми ж всі з вами розуміли, що якщо в минулому році було там близько мільярда понадпланових надходжень, то додатковий ресурс буде і в цьому році. І скоріше за все, можливо, навіть трошки більший буде цей ресурс, тому це було закладено, коли бюджет, ми це розуміли і з ДСА так само, що будуть додаткові кошти.

Тому дійсно, можливо, ми тут не будемо мати, сподіваюся, такого супротиву з боку Міністерства фінансів, оскільки це гроші, які і так будуть в судовій системі.

Роман Бабій.

БАБІЙ Р.В. В мене питання до в.о. Голови ДСА. Пане Максим, скажіть, будь ласка, а ці цифри, які ви називали, при їх обрахунку ви виходили з того, що це тільки для секретарів, чи враховувались тут помічники і патронатна служба про яку ми говоримо? Чи це цифри актуальні виключно для працівників Апарату?

ПАМПУРА М.В. Цифри актуальні для державних службовців апаратів судів, без патронатної служби.

БАБІЙ Р.В. Зрозуміло. І ви вважаєте, що ресурс, якщо додати туди патронатну службу, то ресурс буде, не треба додаткові джерела фінансування. Чи як, як ви прогнозуєте?

ПАМПУРА М.В. Ресурс, динаміка надходжень коштів зі сплати судового збору дозволяє говорити про наявність цього ресурсу.

БАБІЙ Р.В. Пане Максиме, можна вас попросити до другого читання зробити обрахунки з урахуванням патронатної служби?

ПАМПУРА М.В. Так, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, звичайно.

ПАМПУРА М.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це обов'язково.

НІМЧЕНКО В.І. Пане головуючий, щоб у нас не було те, що з помічниками народних депутатів і з працівниками Апарату, це не одне і теж саме, і не та система. І те, що ви пропонуєте, то може так, що знову помічники будуть за бортом, от про що йде мова. Те, що підняла Вища рада правосуддя, вони ж розуміють, вони знають тонкощі сходу. От про що йде мова. Давайте не казати всіх. Якщо там йдеться про секретарів, секретарі несуть таку ношу, так, як і помічники, помічники ще більше. Тим більше, якщо вони безпосередньо приймають участь в розгляді справ. Прямо їх і написати це, і все, мабуть. Інакше їм не дадуть просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, дивіться, це ж наш комітет, ми будемо опрацьовувати, ми зазначимо про 116-у щодо всіх працівників, а там вже на друге читання ми вирішимо, які норми нам приймати, все.

НІМЧЕНКО В.І. Помічники не працівники системи судової, розумієте? В структуру вони не входять помічники...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як це, читайте, та як, вони теж працівники суду, просто вони в патронатці.

НІМЧЕНКО В.І. А я вам про що й кажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Пампура, скажіть, будь ласка, чи я помиляюсь?

НІМЧЕНКО В.І. Чи в апараті вони, чи ні? Вони в апараті чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Працівники суду вони.

ПАМПУРА М.В. Ви не помиляєтесь, це дійсно патронатна служба, але це є працівники апарату суду, вони в штаті, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

НІМЧЕНКО В.І. Та причому тут в штаті? Я про систему оплати і про систему статусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ще слово Расім Бабанли, надамо слово, прошу, Верховний Суд.

БАБАНЛИ Р.Ш. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Роман Вячеславович задавав питання з приводу того ресурсу. Я би хотів теж, щоб було розуміння, я думаю, що Максим Валерійович погоджується з такою позицією. Тобто на сьогодні є певний ресурс, якщо ця норма пройде без помічників суддів, то цей ресурс буде виплачений помічникам за рахунок надбавок, які на сьогодні потрібно платити. Якщо буде прийнято закон і в нього будуть включені помічники, то частина цього ресурсу, вона перейде в оклад, а менша частина, вона залишиться в надбавках. Тобто я так розумію, що навіть якщо туди ввійдуть помічники, не потрібно шукати додаткових коштів, оскільки ці кошти будуть переформатовані. Але водночас це і буде гарантія для помічників, оскільки якщо ці кошти підуть в оклад, це буде більш гарантована незгораєма сума відповідних коштів.

І ще один момент. Я розумію, що він не правовий і, можливо, тут його висловлювати не потрібно, але це момент психологічний. Тому що те, що ми зараз обговорюємо, і те, що каже голова Державної судової адміністрації про перерозподіл цього ресурсу на надбавки чи штат, на сьогодні помічники сприймають цей законопроект як такий, який залишає помічників суддів за бортом. Тобто він робить щось добре державним службовцям, але він забуває про помічників суддів. Тобто це теж момент, який є, а тут фактично від суми доданків, де ці гроші будуть, чи в окладі, чи в надбавці, воно зрештою в кількості отриманих грошей ніяк не вплине, але от вплине лише на юридичну складову того, як ці кошти будуть називатися в структурі заробітної плати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Саме тому, і ми ж тільки що проговорили, що члени комітету запропонували самі застосувати навіть 116 статтю для того, щоб включити всіх, розглянути можливість включення всіх працівників суду.

Богдан Моніч, ви щось додати хочете? Ми будемо переходити до голосування, мені здається, тут є розуміння у всіх членів комітету, і про одне й те саме.

МОНІЧ Б.С. Єдине, що я би хотів, щоб коли будете думати, дійсно, стаття 150, вона все ж таки визначає поняття державної служби, оплати праці, соціальні гарантії. Тобто там якщо доопрацьовувати, то, можливо, більш логічно треба подумати в яку статтю, можливо, в статтю 157, яка там...

ВЛАСЕНКО С.В. Богдан Сильвестрович, давайте доживемо до другого читання. Ще ж треба дожити до нього.

МОНІЧ Б.С. Просто технічно все, більше нічого. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, все. Тоді переходимо до голосування.

Дивіться, запропонований проект рішення, так, як ми узгодили. В принципі, ми явно це могли ...*(Не чути)* 116-у. Але, якщо є погодження між всіма, тоді і додаємо до проекту рішення застосування статті 116 і говоримо, що до другого читання можуть бути внесені правки і пропозиції до тих положень законопроекту, які не проголосовані в першому читанні, в частині щодо оплати праці працівників суду всіх, в тому числі і працівників патронатної служби. Добре?

Секретаріат, врахуйте, будь ласка.

Прошу переходити до голосування. Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже рахуємо. 15 членів комітету – за, проти – 0, утрималося – 0. Отже, рішення прийнято.

Колеги, всі бачать, що комітет завжди стоїть на позиціях того, що потрібно покращувати становище матеріальне забезпечення працівників апарату суду. сподіваюся, що і в залі так само буде максимальна підтримка цього законопроекту.

Переходимо до наступного нашого питання нашого порядку денного. 9445 – це проект Закону про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення ухвалення та проголошення судових рішень. Так, прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, присутні, підкомітет з питань правосуддя розглянув висновок і законопроект, який пропонується на розгляд комітету. Підкомітет прийняв рішення рекомендувати комітету прийняти його за основу і в нас, коли ми обговорювали на підкомітеті дані пропозиції, то було запропоновано внести зміни і до другого читання вилучити норми щодо скороченого тексту рішення суду. Тому це зазначено в висновку комітету і буде зазначено, вже доопрацьовано між першим і другим читанням. Прошу підтримати даний висновок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Чи є необхідність обговорювати даний законопроект, чи можемо перейти до...

НІМЧЕНКО В.І. Ставте на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко, рука піднята.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, колеги, як ставимо на голосування? Це ж ліквідація нарадчої кімнати, що ж ми не пам'ятаємо, про що ми говоримо? Як так просто ставте на голосування?

НІМЧЕНКО В.І. Сергій, що не зрозумів? Що тут незрозуміло?

ВЛАСЕНКО С.В. Я розумію, що ви нас підколюєте, то я ж теж так вам у відповідь у вашій цій сентенції.

Колеги, я ще раз кажу, історія не проста, історія серйозна концептуально. Ми ж з вами мали всі дискусію. Ми не прийшли з вами на попередньому засіданні до жодних рішень. Ми домовлялися, що ми окремо сядемо, поговоримо. Ми не сіли, не поговорили. Зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Говорили, Сергій Володимирович, говорили, це ви просто не прийшли.

ВЛАСЕНКО С.В. Буває в мене таке теж деколи, рідко, але буває, що я не приходжу, що я втрачаю до вас інтерес, цікавість. Але я ще раз кажу, хлопці, питання дуже складне і дуже серйозне. По суті, по суті ми відмовляємося від однієї з форм гарантій незалежності судді під час прийняття судового рішення в тій судовій системі, яка сформулювалась... сформувалась, вибачте, у нас. Тому що насправді існування і функціонування нарадчої кімнати в такому вигляді, як вона є, да, звичайно, хтось, хто хоче, може зловживати цим питанням. Але це одна із... *(Не чути)*

НІМЧЕНКО В.І. Це не форма, це етап правосуддя, це не форма, Сергій. Ви правильно...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, це етап правосуддя, який... хорошо, хай буде, етап правосуддя, який забезпечує, який є гарантією незалежності судді під час ухвалення судового рішення.

Я ще раз кажу, зловживати можна всім завжди і так далі. Але говорити про те, що ми повинні від цього відмовитись, що такого не існує ніде в світі і так далі, це, по-перше, маніпуляції. Я раджу всім, хто про це говорить, а спробуйте зайти в кабінет до судді в Сполучених Штатах Америки, от спробуйте просто зайти туди. Без виклику від судді ви фіг туди зайдете, ніхто вас туди не пустить взагалі, навіть в процесі ви, не в процесі, друзі

ви, брати і сестри, не грає жодної ролі. Вас ніхто не пустить в кабінет до судді, тому що це те, що називається англійською мовою chambers, тобто це кімната судді, де він здійснює правосуддя і де він, по суті, захищений від будь-якого впливу. Те, що нам пропонується, нам пропонується абсолютно... Я розумію бажання суддів першої інстанції не обмежувати себе нічим, так вони би хотіли вообщє без процесу працювати, бо їм так було би легше і вони би розповідали, що вони зможуть все зробити, бо... *(Не чути)* процес.

Тому я за те, щоб поки що це... Це концептуальна історія. Я поки що за те, що якщо ми змінюємо концепцію, то концепцію ми повинні змінювати загально, тоді давайте глибоко міняти процес. А говорити про те, що ми вихватили тут один елемент і за рахунок цього ми, значить, щось там покращимо, да ніфіга ми не покращимо, ніфіга ми не покращимо. Ми зробимо ще гірше, ми зробимо цю ситуацію значно менш зарегульованою і відданою на дискрецію судді першої інстанції і це точно ніколи не впливає на якість прийняття судового рішення. З цього приводу була, до речі, в Судово-юридичній газеті була дуже цікава стаття Дмитра Дмитровича Луспенника, раджу всім перечитати, якщо є бажання, я можу посилання скинути в чат. Де викладено ґрунтовно і послідовно аргументи, чому сьогодні це точно не на часі, це може бути елементом дискусії, але більш широкої дискусії, яка призведе взагалі до перегляду системи гарантій суддівської незалежності. Ми десь повинні...

НІМЧЕНКО В.І. Здійснення правосуддя як такого.

ВЛАСЕНКО С.В. Десь ми повинні підсилитись і тоді десь, балансуючи, ми можемо від якихось гарантій, які ми вважаємо неефективними відмовитись, або створити нові гарантії замість старих. А просто прибирати гарантії незалежності суду, довіри до суду, до речі, нарадча кімната – це там хоча би хай буде це маленький, але все-таки інститут довіри до суду.

Тому я був би тут категорично проти і я вважаю, що цей законопроект треба відкласти, провести широку ґрунтовну дискусію з цього приводу не лише, яка кажу ще раз, серед суддів першої інстанції, які дуже зацікавлені в тому, щоб чим менше процесу, тим краще, бо їм так легше приймати рішення. Навіщо їм процес? Навіщо. Вони самі встановлять процес, який їм зручно, вони там собі покурять, у курілці порадяться, зберігаючи таємницю прийняття рішення, як нам тут пропонують у законопроекті, і скажуть, от ми тут покурили і вирішили, що у нас от таке рішення суду. А ви потім бийтеся головою об стіну в апеляції і в касації.

Тому я за те, колеги, щоб ми таких речей поспішно не робили, бо це не призведе до покращення, це призведе, як на мій погляд, до більшого хаосу в процедури прийняття судових рішень і в забезпеченні незалежності судді під час здійснення правосуддя, і на стадії прийняття судового рішення. Плюс розмови про те, що суддя сам визначиться, суддя сам буде щось робити і суддя сам визначиться, коли йому думати про це судове рішення, це така історія. Знаєте, це приблизно така сама історія, як шановний Роман Бабій каже, от я надіюсь, що нова комісія по умовам тримання вона запрацює краще. А чого? Бо я оптиміст, я надіюсь на це. Ну, окей. Це приблизно такого самого ґатунку ідеологія.

На сьогоднішній день воно працює добре чи погано. Я ж кажу ще раз, хто хоче зловживати, він буде зловживати завжди. Воно забезпечує певну гарантію незалежності судів під час ухвалення судового рішення, судді або колеги із суддів, що теж є важливим. До речі, закон не передбачає де колегія буде ухвалювати рішення у випадку колегіального розгляду і законопроект не може передбачити, бо там же вони взагалі відмовилися від нарадчої кімнати. Вони сказали, що будь-де можуть зібратися, в пабі за бутилкою пива можуть зібратися і, зберігаючи таємницю ухвалення, можуть ухвалити судові рішення. Тобто це все виглядає поки що не зовсім коректно.

Пане голово, я би пропонував зняти його з розгляду, провести серйозні ґрунтовні розмови. Дивіться, ми ж розуміємо долю подальшого цього законопроекту. Окей, проголосує його, якщо Верховна Рада вчергове... більшістю у Верховній Раді вчергове прийме обґрунтоване рішення на кшталт, як вже приймали рішення по ліквідації свого часу Вищої ради правосуддя, потім коли райони реформували, а суди не змогли підтягти. Це буде чергове рішення, потім буде там 1,5-2 тисячі поправок і я хочу подивитися, як сесійна зала буде розглядати цей законопроект в подальшому. Це ж все помре? Ну, помре. Навіщо ми будемо зараз цю бучу, бурю в пустелі робити.

Знову ж таки давайте проведемо комітетський круглий стіл, давайте запросимо суддів першої інстанції, які звичайно будуть ...*(Не чути)* Давайте запросимо суддів Верховного Суду, які в тому числі публічно висловили свою позицію протилежно, давайте візьмемо суддів апеляційних суддів, давайте запросимо практикуючих фахівців. Тобто не тих, хто розповідає, що вони антикорупціонери, правозахисники і захисники всього миру в усьому світі. Практикуючих людей, які кожен день ножками ходять в суд, давайте їх запитаємо чи їм важливо нарадчі кімнати, чи їм байдуже де суддя буде приймати судові рішення. Поговоримо серйозно, ґрунтовно і приймемо... А потім на базі цього обговорення подивимося, може в когось позиція зміниться, може в мене позиція зміниться, може у авторів законопроекту позиція зміниться.

Дякую, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, так ви ж не приходите, ми робили вже двічі.

ВЛАСЕНКО С.В. Не маніпулюйте, пане голово. Якщо я один раз кудись не прийшов...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Два, два.

ВЛАСЕНКО С.В. Напевно, з причин. Напевно, я не прийшов...

НІМЧЕНКО В.І. Не доводьте, щоб Власенко втратив інтерес.

ВЛАСЕНКО С.В. Призначили сьогодні на завтра, призначили сьогодні на завтра, а я, напевно, був у відрядженні в цей час. Тому давайте без маніпуляцій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, ви тоді на круглий стіл.

ВЛАСЕНКО С.В. Давайте сьогодні домовимося, коли ми збираємося, зберемося і обговоримо, нема питань. Давайте погодимо час, який зручний для всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте.

Ігор Павлович Фріс, вам слово.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово.

У мене питання до Сергія Володимировича. Я один із співавторів цього законопроекту. ...*(Не чути)* взагалі його прийняття, це була ідея ефективності прийняття рішення, і саме інститут нарадчої кімнати вбачався, скажемо так, пережитком минулого, що там не було телефонів ...*(Не чути)* виносити відповідне рішення, і на нього ніхто не мав ніякого впливу. Зараз, маючи можливості комунікацій і здійснення відповідної комунікації і під час перебування в нарадчій кімнаті ...*(Не чути)* за закритими дверима, що немає доступу. Доступ фактично є у будь-який інший спосіб.

Тому в мене якраз питання. Ви вважаєте, що саме питання традиційності, питання от цього, постулатів правосуддя, з однієї сторони, воно важливе, я розумію це. Але воно настільки важливе і неефективне, що може десь там ...*(Не чути)* бути саме з

ефективністю рішення, яке буде приймати суд, швидко ...*(Не чути)* у спосіб, звісно, і в порядку, визначеному законом. Тобто чи можемо ми зберегти баланс, який баланс ви би могли запропонувати і саме в такій ситуації?

Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Да, дякую, Ігор Павлович, за питання.

Ну, по-перше, я щось не пам'ятаю такого принципу судочинства, як швидкість, ну щось я так не пам'ятаю. Може, ви мені підкажете, де такий принцип зазначений.

ФРІС І.П. Не швидкість, ефективність.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну ви просто сказали, швидко приймати рішення, тому я ж кажу, що принципу швидкості я не пам'ятаю.

Дивіться, проблема полягає не лише в тому, що судді... та можна було і раніше, перестукуванням можна було повідомити судді, коли телефонів не було, записки можна було передавати. Послухайте, я ж кажу ще раз, людина, яка хоче порушити щось, вона знайде спосіб, як це порушити.

Але перебування в нарадчій кімнаті перед оголошенням судового рішення, як справедливо зазначив Василь Іванович, це окрема стадія прийняття судового рішення. І суддя, перебуваючи... ну не може суддя давати, теж чесно скажемо, 150 тисяч справ, які суддя першої інстанції розглядає, постійно тримати в голові. Це по-друге.

По-третє, я ще раз кажу, де приймати рішення, якщо справа розглядається колегіально? Як це буде відбуватися згідно з вашим законопроектом? Де вони будуть приймати це рішення: в коридорі, в туалетній кімнаті, в пабі, на вечірці, на дискотеці? Де вони це будуть робити? Як вони це будуть робити? Як це процедурно буде робитися, якщо слухає справу трійка?

Але при цьому, я ще раз кажу, перебування в нарадчій кімнаті – це певна гарантія незалежності, яка надається судді. І насправді дзвінок в нарадчу кімнату або входження в нарадчу кімнату – це порушення таємниці нарадчої кімнати, яка може бути підставою для багатьох процесуальних речей. Це є порушення.

Ви пропонуєте зараз прибрати певну стадію прийняття судового рішення. По факту я не побачив, що ви запропонували взамін. Ви сказали: ну, там десь вони можуть зібратися, якимось там щось, з таємницею обговорення вони щось там можуть обговорити.

Я вважаю, що ви зменшуєте гарантії незалежності судді під час прийняття судового рішення в такий спосіб. Я кажу ще раз, давайте окремо проговоримо. Ну, це ж не те, що

горить прям завтра. Це ж не те, що вимагається негайно, бо ми цей закон приймемо – і у нас 2 тисячі суддів з'являться в судовій системі, ми вирішимо якесь нагальне питання.

Мене завжди дивує поспішність при прийнятті базових якихось речей. Я за те, щоб ми спокійно сіли, проговорили. Зараз пан голова вчергове скаже, що я не приходжу. Ну, окей, я готовий це ще раз вислухати і ще раз йому сказати: буде призначати хоча би за тиждень заздалегідь – будемо приходити, а день-в-день, на жаль, не завжди так виходить.

Тому я за те, щоб ми обговорили. Можливо, ваша ідея має рацію. Можливо, ми внаслідок обговорення знайдемо механізм. Можливо, ми розділимо, коли суддя рішення приймає одноособово і коли рішення приймається колегіально. І, можливо, це будуть дві різних процедури. Можливо, я не знаю. Давайте говорити, давайте обговорювати. А просто прийти і сказати: ми тут хочемо отак... Плюс ми хочемо з голосу, нам зараз говорять з голосу, а давайте ми ще позбудемось короткого тексту рішення. Так а почекайте, а як позбудемось? А що це таке? Ну, це ж теж базова історія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, пропозиція була, навпаки, виключити на друге читання це питання дискусійне, можливість скороченого тексту. Навпаки.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз. Тоді я не зрозумів пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не зрозуміли. В тексті законопроекту було передбачено можливість скороченого тексту рішення по заочке. Ми сказали, що це питання дискусійне, тому рішення підкомітету було виключити ці положення на друге читання навпаки.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз, дивіться, взагалі будь-що, що стосується короткого тексту рішення, його включення, виключення, обговорення, необговорення – це базові історії, базові історії. Але знов-таки, з цим окей.

Тому я за те, Ігор Павлович, щоб ми просто спокійно сіли, зважили всі за і проти. Я ще раз кажу, я розумію бажання суддів першої інстанції, немає жодних з цим питань. Я розумію, що їм легше вийти з засідання, сісти в інше засідання, а не йти в нарадчу і відписувати вирок чи рішення у господарській чи адміністративній, чи цивільній справі. Я розумію, що їм так легше. 10 справ собі в голову запхати, а потім думати, а потім плутати прізвища учасників судового процесу, ти розумієш. Тому я за те, щоб поки що хай процес поки залишається... Якщо ми прийдемо до висновку, що нам треба реформувати процес, тоді будемо говорити і про це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

Своє бачення скажу щодо цього питання. Я, чесно кажучи, підтримую дане положення, яке пропонується законопроектом.

Я, Сергій Володимирович, подивився те, про що казав в статті пан Луспенник, з повагою до даного судді. Але ж я хочу, у нас є пан Расім Бабанли, спитати у нього. У нас стаття 259 визначає, що рішення та постанова приймається, складається і підписується в нарадчій кімнаті складом суду, який розглянув справу. Скажіть, Верховний Суд складає, приймає і підписує всі рішення і постанови в нарадчій кімнаті, так це чи ні?

БАБАНЛИ Р.Ш. Якщо можна, Денис Вячеславович, відповім. Насправді питання непросте і дискусійне. Є стаття публічна з однією позицією є в суді і інша позиція...

ПАВЛІШ П.В. Ні, норми ми всі знаємо. Із практики.

БАБАНЛИ Р.Ш. Лист, який прийшов на комітет. І ще лише один момент скажу, що була дуже важлива в цьому контексті постанова об'єднаної палати Касаційного кримінального суду і ця постанова була зумовлена тим, що оцей якраз-таки інститут нарадчої кімнати сторони намагалися використати для того, щоб поставити під сумнів законність ухваленого відповідного рішення, і об'єднана палата розмежувала відповідні моменти.

З приводу того як ухвалюються і приймаються рішення, то звісно, що кабінетів із табличкою "нарадча кімната" у Верховному Суді на сьогодні немає. Якщо це рішення, наприклад, ухвалюється великими колегіями, як-то наприклад Велика палата, то певна кімната, яку можна вважати нарадчою і як процесуальний механізм, і як безпосередньо кімнату, то такі кімнати є і залежно від тих приміщень, в яких розташований суд, ухвалення такого рішення у кімнаті, яку можна вважати нарадчою і формально, і неформально, це насправді є, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, пане Расіме.

Расім Шагінович, я тільки хотів ще відмітити, не тільки ухвалюються, приймаються і підписуються, а в статті зазначено, що і складаються. Тобто всі судді мають там сісти за один комп'ютер і печатають цей текст рішення, як передбачено нормою,

яка зараз діє. Але ми всі розуміємо, що так не робиться і так не може робитися, це є таким, що не може бути здійснено. І якщо так робити, то я не знаю, скільки буде 21 суддя писати текст цього одного рішення. Тому моє бачення цього, що треба все ж таки приймати цей закон в першому читанні, потім обговорювати.

Я також не погоджуюся, що це ми швидко ці рішення приймаємо, тому що законопроект у нас 30 червня ще зареєстрований і ми його вже один раз обговорювали, можемо ще обговорювати. Я думаю, що його треба приймати в першому читанні, а далі якщо щось змінювати, то вже точково і визначати.

Дякую. І дякую, пане Рясим Шагінович.

Така ситуація не тільки в Верховному Суді, така ситуація і в апеляційних судах, і в інших судах, тому як юрист, адвокат-практик я це все бачив і можу сказати, що поділяю думку цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Я би ще... А, у Василя Івановича рука піднята.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ви розумієте, що це питання, яке сьогодні підняли, воно піднімає пласт, по суті, ми з вами замахуємось на принципи здійснення правосуддя згідно Конституції України і всіх законодавчих актів. Тут вже казали про норму ЦПК. Норма ЦПК якраз і передбачає нарадчу кімнату складом. Якщо в когось визиває сумнів, що складом – це лише колегіально, то законодавець указав в частині другій статті 259, наскільки я пам'ятаю як процесуаліст трошки бувший, що до складу входять, якщо суддя одноособово розглядав справу. І вести мову на сьогоднішній день про ліквідацію інституту нарадчої кімнати, це значить вести мову про ліквідацію основоположного принципу. Подивіться, будь ласка, в будь-якому кодексі ви знайдете, що другою позицією іде про прийняття рішення і рішення приймається в нарадчій кімнаті. А далі вже йде обговорення, прийняття.

Так же я хочу сказати для тих, хто не був суддею, а коло суддів. Коли приймається в нарадчій кімнаті, то вирішується питання по суті на голосовому рівні, на понятійному. А питання підписів – це вже останній етап. І, будь ласка, зверніть увагу на Конституційний Суд, там теж є такий інститут нарадчої кімнати. Та я просто кажу, що це нова інституція відносно у нас. Давайте ми тоді перейдемо на 50 роки, вірніше начало 50 років, коли кожен з адвокатів подавав судді проект рішення. І суддя дивився, казав, да ладно, Петрович ... *(Не чути)*, я приймаю ваш проект, і все. Оце правосуддя було. Правосуддя.

От якраз право судити судді і реалізують своє право судити. От і все. Кому прийшла така ідея? Не знаю, ліквідувати інститут.

А тепер стосовно короткого рішення, тут казали, ми його називали резолютивна частина рішення. Це якраз і вводилось для того, щоб не було того, про що каже пан Павло, що заходять в мотивувальну частину, посидів 3 хвилини і оголошує мотивувальну частину на 15 аркушів. Це вже тут закладено фальсифікація і змінення, скривлення ...*(Не чути)* в нарадчій кімнаті. Тому існувала резолютивна частина, вона й існує. Я думаю, що вона вносить певний той вклад, який потрібно, тому що суддя – це творча посада і творчі функції в судді кожного. І тому все-таки, так сказати, наскоком ...*(Не чути)* і не взяти.

Тому я хотів би, щоб ми взагалі зняли це питання. Призупинити його, не можна його вносити. Ми ламаємо систему. Розумієте? Поламаємо систему з точки зору принципів правосуддя, закладеного у Конституції.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо можна, слово Богдан Сильвестрович Моніч, позиція Ради суддів.

МОНІЧ Б.С. Доброго дня, шановні колеги! Моя позиція на підтримку даного законопроекту, підтримуємо його в повному обсязі. Я не погоджуюсь з попередніми виступаючими. Ми дійсно обговорювали це питання, підтримую те, що говорить і Расім Шагінович. Це досить слухний законопроект. Більше того, така процедура існує у багатьох...

ВЛАСЕНКО С.В. Расім Шагінович говорить про те, що різні позиції у Верховному Суді.

МОНІЧ Б.С. Це не різні позиції, це окрема, це думка одного судді так само, ми її можемо поважати. Так само я поважаю думку Василя Івановича. Я розумію, що щось міняти завжди важко. Але насправді така процедура викладення рішення, коли суддя оголошує, коли буде те рішення виготовлено, воно ні на що не впливає, навпаки. Ми ж обговорювали, я теж був, коли вас не було, кажу як є, і якраз досить часто буває так, що в нарадчій кімнаті поспіхом ти приймаєш резолютивку одного рішення і ти потім підганяєш, коли починаєш більш глибоко вникати в матеріали справи, в саму суть справи, як ви кажете, дивитися, як звати тих сторін і так далі, і так далі. І розумієш, що рішення має бути інше, але натягуєш, так би мовити...

ВЛАСЕНКО С.В. А можна приклади, у яких справах таке було.

НІМЧЕНКО В.І. Та хіба це про це зловживання судді... *(Не чути)*

МОНІЧ Б.С. Ні, я кажу те...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Колеги! Колеги, давайте по черзі.

МОНІЧ Б.С. Я кажу те, що я чую від колег, я про себе особисто не кажу. Але...

ВЛАСЕНКО С.В. А можна це задокументувати, Богдан Сильвестрович, бо це злочин. Те, що ви розкажете, це злочин.

МОНІЧ Б.С. Ні, це не злочин.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги!

МОНІЧ Б.С. Давайте, або ми хочемо вирішити проблему, щоб цього якраз не було і щоб ми мали більш якісні судові рішення. Мені здається, що цей інститут, який запропонований законопроектом, призведе до того, що наші рішення суддівські будуть більш якісні. Більше того, він успішно діє у багатьох європейських країнах. Це Литва, Латвія, коли суддя просто оголошує, коли буде виготовлене рішення, він знаходить собі достатньо часу, радиться з колегами так само і ми в результаті маємо якісне судове рішення, більш якісне, як на мою думку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Богдан Сильвестрович.

Колеги, дивіться, насправді інститут нарадчої кімнати. Ми всі чудово з вами знаємо, що суддя може піти в нарадчу кімнату не на один день, він не сидить в приміщенні, він їде додому і так далі.

ВЛАСЕНКО С.В. Він же не в тюрму прийшов, а в нарадчу кімнату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це до чого?

_____. Як до чого?

ВЛАСЕНКО С.В. Ви просто кажете банальність, суддя їздить додому. Понятно, що їздить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тюрму... До чого, я просто не зрозумів.

ВЛАСЕНКО С.В. Просто я ж кажу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, я ж вас не перебивав, я теж член комітету, можу висловити свою думку з цього приводу.

НІМЧЕНКО В.І. І суддя. І суддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Важливо, мені здається, те, що, дійсно, що суддя думає над рішенням будь-де, він може думати і дома, де завгодно над рішенням, над обґрунтуванням рішення і так далі.

Більше того, ніщо не заважає, на мій погляд, судді на сьогоднішній день існують процесуальні норми, які заважають судді розглядати, якщо він знаходиться в нарадчій кімнаті, розглядати інші справи. Разом з тим з'являються сторони, у тебе може бути клопотання якесь невідкладне, наприклад, про обрання запобіжного заходу, а в цей час з'являються сторони, які викликані в судове засідання. Ти вимушений в зв'язку з тим, що ти знаходишся в нарадчій кімнаті, сторони вимушені повертатися.

При тому, при тому ми ж говоримо про реальність, а не виключно про теорію. В реальності, я знаю як відбувається в реальності, я знаю як пишуться рішення. Інколи готує помічник проект цього рішення, а суддя в цей час там знаходиться в нарадчій кімнаті, і все, ти можеш спокійно розглянути справу в цей час. Повірте, ту ж саму адмінку, правопорушення ти можеш розглянути замість того, щоб відправляти учасників додому назад і приходити на іншу дату. І тобі ніщо не заважає потім взяти проект рішення, вдумливо його переглянути і зайти, і винести рішення або вийти вже з готовим рішенням.

Гарантії суддівські ми жодним чином тут не позбавляємо, тому що таємниця прийняття, все це зберігається. І насправді я вам скажу, що рішення приймається не в

якомусь конкретному приміщенні, а на практиці воно, якщо це трійка, то воно відбувається зі спілкуванням зі своїми колегами. Це може бути в кабінеті одного судді, іншого судді і так далі, але трійка між собою спілкується і не виключно в одній нарадчій кімнаті.

Я говорю, про що сказав Сергій Володимирович, про те, що це гарантія, що туди там ніхто не може зайти, да. Можливо, більш серйозні гарантії, приводив приклад Сполучених Штатів Америки, але давайте говорити чи на сьогоднішній день є такі гарантії у цієї нарадчої кімнати чи немає? Це ж не стосується цього питання. Якщо ми з вами вирішимо, що потрібно на законодавчому рівні забезпечити, що ніхто не може заходити взагалі в кабінет судді без його дозволу, це ж зовсім про інше, це не про те, що ми зараз з вами розглядаємо. Але, мені здається, надати можливість суддям обирати час, планувати час, як вони зможуть розглядати справи, забезпечувати те, щоб сторони мали можливість не чекати виходу судді з нарадчої кімнати, не відкладати судовий розгляд. Це важливо.

Так само ми знаємо, що судді відписуються, так це називається, коли ідуть в нарадчу кімнату, вони відписують рішення, не тільки це рішення на справи, а і інші проекти рішень відписуються, які накопились. Ми розглядали це питання. Тут можливо вирішити насправді навіть не на законодавчому рівні, а зборами суддів, зупиняти, якщо буде прийнято рішення, зупиняти автоматизований розподіл, якщо суддя пішов до стадії ухвалення рішення, якщо це за складними справами. І судді всередині своїх колективів можуть процес спокійно регулювати. Так, дійсно, ми спілкувались з багатьма суддями, я підтверджую, я особисто спілкувався і інші колеги, коли виїжджали, спілкувались з суддями. З мого досвіду, з мого виключно досвіду, я не претендую, але ті, з ким я спілкувався, судді підтримували цей законопроект.

Тому, колеги, я би все ж таки просив розглянути це питання і на сьогоднішньому засіданні прийняти рішення, тим більше ви чули позицію представників суддівської спільноти, і спокійно до другого читання це опрацювати. Якщо ми не зможемо знайти якийсь рішення чи будуть серйозні перестороги, значить, цей законопроект не буде прийнято. Але, мені здається, з огляду на те, що ми почули і від голови Ради суддів, що це потрібний законопроект. А якщо потрібні додаткові гарантії, давайте розглядати їх окремо тоді, додаткові гарантії щодо суду.

КАЛАУР І.Р. Денис Вячеславович, можна я? Бо у мене...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ви піднімали руку, Іван Романович. Да, вам слово.

КАЛАУР І.Р. Бачте, ми маємо, з однієї сторони, чітку позицію суддів, які вважають, що цей інститут нарадчої кімнати, він десь вже повинен відійти в історію. Але скажіть, будь ласка, хто дасть гарантію з ВРП чи там з Ради суддів, що завтра хтось звернеться в Конституційний Суд, і Конституційний Суд визнає цю норму неконституційною. Може таке бути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Романовичу, а хто має дати таку гарантію, що хтось звернеться із законодавців?

КАЛАУР І.Р. Ну, уявіть собі, зберуться депутати... ті, хто має право звертатися в Конституційний Суд, суб'єкти звернення, вони звернуться і скажуть: дайте нам чітке тлумачення, чи є це в нормах конституційних чи неконституційних. У нас є усталена дуже гарна позиція, вірніше, *(Не чути)* накатаний шлях. Якщо ми маємо сумніви і так далі, давайте ми звернемося до провідних наукових шкіл цивільного процесу і хай вони дають свій експертний висновок, а ми вже на підставі цього висновку приймемо однозначне, чітке рішення. І якщо навіть хтось і звернеться в Конституційний Суд, ми будемо мати обґрунтовану наукову позицію.

_____. Іване Романовичу, так у нас ніхто застереження щодо конституційності не давав щодо цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саме так ніхто не давав застережень щодо конституційності.

НІМЧЕНКО В.І. Якщо ліквідується принцип правосуддя, то що?

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо ми говоримо про зменшення гарантій незалежності під час прийняття рішень, ну, конечно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про зменшення яких гарантій? Колеги, давайте таким чином, відверто. Якщо в нас будуть проблеми з проходженням, ну, те, що Сергій Володимирович говорить, що багато правок і так далі, давайте... Колеги, от до всіх звертаюся, давайте краще, щоб ми все ж таки це реалізували, ніж ми цей процес заблокували. Давайте, тоді в мене пропозиція, давайте знову знімемо, але відверто з представниками суддівської

спільноти з різних інстанцій проговоримо знову ж це питання. Закликаю всіх колег прийняти активну участь, знімемо...

ВЛАСЕНКО С.В. Але заздалегідь запросіть, пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заздалегідь запросимо. Єдине, що, ну, скоріше за все...

ВЛАСЕНКО С.В. Пан Моніч перестане так хитро посміхатися, як він зараз посміхається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, повірте, якщо б я чув від самих представників суддівської спільноти, що ні там, здебільшого, що це не потрібен, я би не наполягав на його розгляді, винесені. Я зацікавлений в тому, щоб він прийнятий і реалізований. Тому давайте... В мене пропозиція, давайте знімемо, ще раз проведемо дискусію і в тому числі з представниками суддівської спільноти. Якщо ви там посилаєтесь на статті, ми запросимо і цих, хто давав такі статті. Немає проблем.

ВЛАСЕНКО С.В. Супер. Дуже мудро, пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Суддям перших інстанцій, апеляційних інстанцій. Я знаю статистику по нарадчих кімнатах і їх недостатності в судах теж. Так що ми проведемо і з першими інстанціями, і з апеляціями, і з Верховним Судом. Давайте? Нам важливо його все ж таки прийняти.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, тоді давайте, якщо ми будемо його зараз складати, пропозиції Івана Романовича направимо науковим школам нашим, що нехай трохи попрацюють також над законодавчою ініціативою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без проблем. В робочому порядку ми це можемо.

ВЛАСЕНКО С.В. Супер. Давайте використаємо цей час. Ми ж відкладаємо не заради того, щоб відкласти. Ми ж відкладаємо задля того, щоб мати дискусію, тому я тут пана Павла підтримую повністю. Давайте отримаємо від якомога більше інституцій якісь висновки, щоб ми всі розуміли, про що ми говоримо. Я ще раз кажу, я щиро вам кажу,

можливо, там будуть якісь аргументи, які там мене переконують, що я неправий, можливо, там будуть якісь аргументи, які когось іншого переконують, що хтось інший неправий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте знімаємо. Але домовляємось по-джентельменськи, що ми це питання опрацюємо всі разом із залученням суддів. Я за науку, звичайно, що, але для мене особисто в першу чергу тут важливо слово "практика".

ВЛАСЕНКО С.В. Науки нет, але ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Суддів, суддів. Добре. Колеги, давайте, знімаємо тоді це... відкладаємо це питання, давайте так.

Добре. Наступний законопроект 7199: проект Закону про внесення зміни до частини шостої статті 300 Цивільного процесуального кодексу щодо строку дії рішення про визнання особи недієздатною у період дії воєнного стану в Україні.

Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті. Колеги, максимально швидко тільки.

ПАВЛІШ П.В. Максимально швидко. Шановні колеги, я як є одним із авторів даного законопроекту хочу сказати, що він народився ще в березні 2022 року за проханням від Міністерства соціальної політики і він стосується продовження на період дії воєнного часу ще пів року після нього рішення щодо недієздатності особи. Чесно кажучи, Мінсоц ми сьогодні запрошували, щоб вони пояснили там на зараз, чи актуальна ця проблема. Я знаю, що у нас Уповноважений з прав людини звертався не один раз до комітету з проханням прийняти цей законопроект. Тому підкомітет також зі свого боку рекомендував комітету його підтримати за основу і тому прошу, якщо Мінсоц нам зараз і уповноважений, дійсно, кажуть, що дана проблема, вона продовжує існувати, то можемо приймати в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Колеги, у мене буде прохання. Якщо мені знадобиться перервати, скажемо так, свою участь у засіданні комітету, немає заперечень... Василь Іванович, ви перший заступник голови комітету, але я пам'ятаю нашу практику, що я передавав ведення Павлу Васильовичу Павлішу.

НІМЧЕНКО В.І. Така історія, також скажу, взагалі-то ви передавали навіть і не радились зі мною. Це вже таке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні.

НІМЧЕНКО В.І. Звичайно, я ж не заперечую.

ПАВЛІШ П.В. Я без погодження з Василем Івановичем не можу на себе взяти таку відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну було...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Денисе, і я проти цієї історії. У нас є перший заступник. При всій повазі, перший заступник присутній. Якщо у вас є інша пропозиція, давайте її голосувати, але я проти. Він для того і є перший заступник для того, щоб коли вас немає, вас заступати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж тому і спитав. Добре. Ви поставите, якщо на голосування. Сподіваюсь, що ми встигнемо до цього.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, давайте, щоб ми не гаяли часу, я дуже прошу погодитись з пропозицією пана Сергія. Це ж знову почнеться.... Давайте, нехай пан Павло проведе...

ВЛАСЕНКО С.В. Давайте обговорювати питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте продовжувати.

Слово Мінсоцу, Міністерство соціальної політики, представник, є по законопроекту 7199. Ваша позиція. Тільки представтесь, будь ласка.

САКУТА М.А. Доброго дня, шановні колеги. Мене звать Марія Сакута, я очолюю Директорат з питань подолання складних життєвих обставин.

Стосовно нашої позиції, стосовно цього законопроекту, він наразі досі є актуальним. Хочу зазначити, що до міністерства надходить низка звернень, які говорять про проблемні питання у зв'язку із тривалістю часу розгляду звернення стосовно

продовження недієздатності осіб. Зокрема, ми говоримо, що якщо після того, як тривалість закінчена, тобто пройшов строк, встановлений Цивільним процесуальним кодексом два роки, виникає необхідність його продовження. За результатом розгляду тих звернень, які отримує Мінсоцполітики, тривалість поновлення недієздатності займає близько, наприклад, черги на оплату послуг судово-психіатричної експертизи і проходження цієї судово-психіатричної експертизи за зверненнями громадян, займають зараз від 3 до 6 місяців. Також є низка звернень, які говорять про те, що на малозабезпечених осіб, які здійснюють догляд за такими недієздатними особами, у зв'язку із виконанням цих процедур покладається низка обов'язків стосовно сплати послуг і за заяву адвоката, і за проходження цієї судово-медичної експертизи, і так далі, і так далі. Тому, власне, для них це є певною перешкодою.

Загальна тривалість здійснення цих всіх процедур займає у них близько одного року. Тому ми розуміємо, що протягом цього всього терміну особи, які визнані недієздатними, але по ним немає нового судового рішення, і ті особи, які здійснюють за ними догляд, вони протягом цього строку не отримують виплати відповідно залишені заходів соціального захисту.

Тому Мінсоцполітики позиція, що цей законопроект і наразі є актуальним, просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є запитання до представника Міністерства соціальної політики? Рука піднята у Сергія Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене просте запитання. Знову, дивіться, якась така логіка урядова у нас сьогодні, спрощення процедур. Я все розумію, я розумію вашу проблематику, а як бути з правами цих людей? А якщо за два роки у людини змінилися обставини і він може бути визнаний дієздатним, то що робити, чекати всю війну?

САКУТА М.А. Ні.

ВЛАСЕНКО С.В. Що, як ні – да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте відповідь почуємо, ви ж поставили. Ви ж питання поставили, давайте відповідь почуємо.

САКУТА М.А. Зазначеним законопроектом пропонується внести зміни тільки до частини шостої. Якщо ми звертаємо увагу на інші частини цієї статті, то вони, на думку Мінсоцполітики, не обмежують права такої особи в частині звернення органу опіки та піклування або іншого законного представника такої особи щодо поновлення цивільної дієздатності такої особи. Тому, на думку Мінсоцполітики, у такої особи є право на звернення до суду стосовно поновлення її цивільної дієздатності.

Також ми хочемо звернути увагу на те, що у рекомендаціях комітету нашого профільного від 03.04.2024 також визначена необхідність зміни підходів стосовно визначення судом строку дії рішення про визнання особи недієздатною у частині визначення переліку відповідних захворювань, які будуть визначати термін дії такої цивільної недієздатності.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто ще раз, я для себе хочу уточнити. Тобто ви вважаєте, що ви, по суті, цією нормою, не порушуючи нічийх прав, просто змінили два роки на до кінця війни плюс один рік, по-моєму, там так було записано.

САКУТА М.А. Все вірно.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто замість того, щоб написати, що на період воєнного стану не враховуються два роки, а враховується до кінця війни, ви виписали трошки по-іншому. Ви по факту поміняли підхід до розгляду цих справ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідайте, Міністерство соцполітики.

САКУТА М.А. Я прокоментувала вже в першій відповіді. На нашу думку, якщо ми звертаємо увагу на інші частини...

ВЛАСЕНКО С.В. Я зрозумів. Тобто ви просто змінили глобальний підхід. Якщо раніше два роки і потім, умовно кажучи, продовження цього рішення, ми зараз сказали – ні. Будь ласка, якщо ти дочасно, в тебе змінились обставини і ти можеш прийти, але зараз уже не два роки, а зараз уже до кінця війни плюс один рік. Я все зрозумів.

Дякую. Мені ваша позиція зрозуміла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене запитання. Там є частина сьома в цій статті і вона законопроектом, я так розумію, не змінюється. Вона передбачає, що клопотання про

продовження строку дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною має право подати опікун, представник органу опіки та піклування не пізніше ніж за 15 днів до закінчення строку, визначеного частиною шостою цієї статті. Тобто це отримується просто не потрібно під час дії воєнного стану подавати таке клопотання про продовження. Правильно? А в чому проблема, ще раз...

САКУТА М.А. В чому проблема? Дивіться...

ВЛАСЕНКО С.В. Проблема в тому, що їм для того, щоб підтвердити недієздатність, їм потрібні експертизи, бо це психологічні історії, а це у них займає там, як вони кажуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимировичу, ну можна почути Мінсоц? Мінсоц.

ВЛАСЕНКО С.В. Та яка різниця? Я вам і Мінсоц сьогодні, я вам сьогодні все буду.

ПАВЛІШН П.В. Сергій Володимирович, там шість місяців, не рік, запропоновано в законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, шість. Ну давайте Мінсоц все ж таки хочу почути. В чому проблема?

САКУТА М.А. Так, все вірно було сказано, проблематика полягає в тому, що проходження всіх цих заходів займає до року від моменту подання заяви до постановки на чергу для проходження судово-психіатричної експертизи. Черга, я на початку говорила, у громадян займає різний термін: від трьох місяців до шести місяців. Відповідно продовження недієздатності займає тримісячний час. Відповідно оцей термін, який є люфтом, вони залишаються без заходів соціального захисту.

ВЛАСЕНКО С.В. Це по-перше. А по-друге, продовження недієздатності займає половину строку недієздатності, умовно кажучи, ну, рік із двох. Ну, це їхня аргументація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в мене питання до Міністерства соціальної політики. А як ви думаєте, а для чого було введено дворічний строк для рішень про визнання особи недієздатною?

САКУТА М.А. Не можу прокоментувати це питання.

ВЛАСЕНКО С.В. Хороший вопрос был. Хороший был вопрос.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Колеги, чи є хтось ще, хто бажає з цього висловитися? В мене...

ВЛАСЕНКО С.В. Я би хотів уточнити ще одне питання. А чи не вважає Міністерство соціальної політики доцільним трошки інший шлях, може, ми спростимо саму процедуру судову для того, щоб вона... бо, дійсно, вона не може забирати так багато часу? Я погоджуюся тут з вами. Може, ми якось спростимо саму процедуру, але залишимо, так би мовити, стандартні якісь гарантії? Чи ви вважаєте, що оцей варіант, запропонований вами, значно кращий?

САКУТА М.А. Я хочу зазначити, що це законопроект, який розроблявся за участі Мінсоцполітики, але все одно він є депутатським законопроектом. А, власне, ми зі сторони Мінсоцполітики готові взяти участь в доопрацюванні, якщо зазначене рішення буде прийняте. Але станом на сьогодні позиція Мінсоцполітики залишається такою, що він є актуальним в тій редакції, в якій він поданий. Але, якщо рішення буде прийнято про доопрацювання, ми будемо доопрацьовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в мене є пропозиція, давайте розглянемо. Ми зараз ще в Уповноваженого запитаємо, але подумати над тим, щоб це теж зняти сьогодні. Мені здається, є тут ще можливість подумати над цим законопроектом. Бо є проблематика, з одного боку, ми почули, що рік займає фактично підготовка документів. А, з іншого боку, все ж таки дворічний строк не просто так встановлюється.

Тому, що колеги скажуть з цього приводу? Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Я все ж таки пропоную, давайте послухаємо спочатку представника Уповноваженого, вони декілька разів зверталися з цим питанням до комітету, а потім визначимось. Я не проти зняти його, я ж кажу, це питання давалося в березні 2022-го, коли була складна ситуація в нас взагалі з розглядом судових справ і все інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І соцвиплати до цього прив'язані. Ми розуміємо, що проблематика є.

Давайте, представник Уповноваженого.

КОНОНЕНКО Д. Дякую, пане голово.

Я можу підтвердити, що була відповідна доповідь напрацьована в напрямку соціальних та економічних прав, і в межах, рамках цієї співповіді направлялись відповідні листи на підкомітети і комітети Верховної Ради України. В спецдовіді немає конкретного посилання на даний законопроект, там акцентується увага, що потрібно вирішити дану проблематику.

Тому я готовий підтвердити, що дані листи надсилались, і ця проблема піднімалась, і вона залишається актуальною. Але щодо змісту конкретно цього законопроекту зараз коментувати не готовий. Я думаю, що колеги ...*(Не чути)* піднімали питання щодо цієї конкретної проблеми, але відповідний шлях – то вже на розгляд, я думаю, комітету та Верховної Ради. Тобто ми не наполягаємо конкретно на цьому законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте тоді пропозицію відкладемо, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Я підтримую дану пропозицію, я думаю, законопроект вже два роки чекав, нічого не станеться, якщо за місяць можемо провести...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розуміємо, чому тоді в 22-му, да, було внесено, це зрозуміло. І почули, що проблема є, яка потребує вирішення, от по способу її вирішення давайте ще. Я думаю, що якщо ми знайдемо спосіб, то буде підтримка і в комітеті, і в залі, і розуміємо актуальність, тому може пройти і швидко такий законопроект.

ПАВЛІШ П.В. Домовились.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді знімаємо, колеги.

Переходимо до наступного питання нашого порядку денного – це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції (реєстраційний номер 11133). Автор наш колега Фріс Ігор Павлович та інші народні депутати. І також альтернативного до нього (номер 11133-1) авторства нашого колеги народного депутата Бабія Романа Вячеславовича. Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, законопроекти номер 11133 і 11133-1 розглянуті на підкомітеті. Дані законопроекти, обома є авторами члени нашого комітету Ігор Павлович Фріс і Роман Вячеславович Бабій. Вони направлені на спрощення розгляду судових справ, а саме: забезпечення режиму відеоконференції, відеоконференцзв'язку.

У Романа Вячеславовича був він також доповнений участю у режимі відеоконференції, крім сторін ще й інших осіб представників, не представників, а експертів і там перелічено було. На підкомітеті обговорюючи це питання, ми вирішили за погодженням з авторами законопроектів, що рекомендувати законопроект Ігоря Павловича Фріса 11133.

Знаю, що були пропозиції ще щодо його уточнення, що, я думаю, наші члени комітету нам зараз запропонують. В цілому підкомітет рекомендував комітету законопроект 11133 прийняти за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Ігор Павлович Фріс, вам першому слово.

ФРІС І.П. Дякую, колеги. Дякую членам підкомітету і нашому колезі Роману Бабію за альтернативний законопроект, який більш детально вирішує, напевно, питання, пов'язані з участю представників, участю експертів в процесі отримання відповідного рішення щодо проведення ...*(Не чути)*

_____. Ігор Павлович, я перепрошую, практично не чути вас. Може, трошки ближче до мікрофону.

ФРІС І.П. Я вже так близько-близько. Чути? Чути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, так, чути.

НІМЧЕНКО В.І. Погано, погано чути.

ФРІС І.П. Я буду голосніше тоді говорити. Так краще?

_____. О, друге діло. Можемо, коли хочемо.

ФРІС І.П. Питання наступне, колеги. Цей законопроект досить простий, дуже короткий, пов'язаний з тим, щоб надати можливість ...*(Не чути)* звернення Великої палати Верховного Суду був запропонований суто для того, щоб надати можливість приймати відповідне... засідання в режимі відеоконференції одноосібно суддею відповідно до ухвали суду, а не колективним рішенням, тому чи варто збирати колег під час війни, під час, скажемо так, певних обмежень щодо здійснення судового процесу ...*(Не чути)* розширену пропозицію щодо залучення представників і ми вчора на підкомітеті, обговоривши з колегами, дійшли до висновку, що це абсолютно слухна пропозиція і якщо буде комітет... 11133 підтриманий колегами за основу та в цілому, я би пропонував, ми вчора з Сергієм... Павлом Васильовичем говорили, що якщо би можна його було викласти за основу та в цілому з урахуванням позиції комітету, включивши туди ті пункти, які... членів комітету в законопроект Романа Вячеславовича Бабія, я абсолютно буду на таке згідний і прошу колег підтримати саме такий формат і формулювання. А Роман Вячеславович вже озвучить, що саме могло би бути в цьому законопроекті включено з його законопроекту ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Чутно було?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, чутно вас було.

ФРІС І.П. Тоді я би попросив, пане голово, можливо, Роману Вячеславовичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ФРІС І.П. ...*(Не чути)* яку би він ...*(Не чути)* наприклад, на представників я однозначно згідний. А питання експертів, вчора ... *(Не чути)* наприклад, питання щодо приведення їх до присяги, вони, напевно, не можуть бути, скажемо, в такому форматі залучені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, почули вас. Давайте слово надамо Роману Вячеславовичу.

Роман Вячеславович Бабій, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую, колеги.

Суть мого альтернативного в тому, що я в цілому, підтримуючи, звичайно ідею, запропоновану в основному законопроекті Ігорем Павловичем, хотів, пропонував його доповнити ще кількома позиціями. Для чого? Для того, щоб якомога повніше врегулювати уже ті питання відеоконференції, які виникли, ті питання, які виникають зараз у практиці, щоб потім не повертатися до цього питання якимось окремим законопроектом. І, власне, пропозиції альтернативного склалися з трьох блоків.

Перше. Це передбачити згадку не лише про сторін в тій статті, яка регулює відеоконференції, а і про представників, вірніше, не лише про учасників, а і представників їх. Це підняли питання на обговореннях в робочих групах щодо ...*(Не чути)* процесуального законодавства, і адвокати піднімали, і судді з цим погодилися, щоб прибрати ці непорозуміння, щоб учасники, вірніше, представники учасників теж там мали відповідні права окремо подавати клопотання.

Другий блок. Це стосується того, що закріпити можливість проведення відеоконференції з використанням власних технічних засобів на постійній основі. Нагадаю, що у нас була під COVID така можливість, лише на час COVID впроваджено в процесуальних кодексах, зараз вона продовжує працювати, COVID, заходи ковідні закінчилися, але воно продовжує працювати, оскільки врегульовано на рівні підзаконного акта, на рівні Положення про ЄСПС, яке приймає Вища рада правосуддя. Але весь цей час ці питання врегульовувались на рівні закону, тому пропоную все-таки цю норму залишити. Знову ж таки, я думаю, ні в кого немає заперечень, цей спосіб проведення судових засідань і спосіб участі у відеоконференціях довів свою зручність і ефективність. Тим більше, що модуль відеоконференцій, наскільки це можливо в умовах обмеженого фінансування, вдосконалюється, тому це також всіма, скажімо, стейкхолдерами підтримується, і адвокатами, і суддівською спільнотою.

Щодо третього блоку, це те, що говорив Ігор Павлович, це можливість на час воєнного стану брати участь в режимі відеоконференції експертам, свідкам, цей блок викликав якраз зауваження ГНЕУ, він дійсно є дискусійним і запитання колег на підкомітеті відповідно. І я для того, щоб ефективніше провести все-таки зміни, я би пропонував комітету дійсно викласти в комітетській редакції, рекомендувати в першому читанні і в цілому, при чому взявши Ігоря Павловича законопроект, і з мого взяти лише ті блоки, які не викликають дискусій, до яких не було таких кардинальних зауважень ГНЕУ. Це питання представників і питання ведення на постійній основі можливості брати участь у відеоконференції з використанням власних технічних засобів, тобто своїх гаджетів, комп'ютерів, телефонів і так далі.

Тільки хотів би на обговорення поставити такий варіант розвитку подій і прийняти все-таки 11133 за основу і в цілому в редакції комітету.

Я в чаті скидав редакцію там, де прибрано ці дискусійні норми, і я думаю, що у колег, сподіваюсь, що могли глянути, там нічого нового не з'явилося і щоб ті положення, які були в альтернативному законопроекті, частина положень, які були в альтернативному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є необхідність обговорювати дане питання? Отже, у нас є проект рішення комітету, де рекомендується прийняти за основу законопроект Ігоря Павловича Фріса. Ви чуєте пропозицію від Романа Вячеславовича Бабія щодо того, щоби вирішити комітетський законопроект, зареєструвати, відповідно...

ВЛАСЕНКО С.В. Це не зовсім так. Він пропонує, наскільки я розумію, підтримати законопроект Ігоря Павловича Фріса за основу і в цілому, а не за основу, але з урахуванням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. В редакції комітету.

ВЛАСЕНКО С.В. ...пропозицій комітету. Да.

БАБІЙ Р.В. Да, саме так, саме так. Сергій Володимрович, до речі, дякую вам за спрямування дискусії в потрібне русло, якщо не помиляюся, ви там запропонували таку можливість розглянути. Тому прошу колег...

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, всі мали змогу ознайомитися із текстом запропонованим, з комітетським? От можемо переходити до голосування?

ПАВЛІШ П.В. Колеги, текст комітетський, він також був сьогодні скинутий у чат комітету Романом Вячеславовичем...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, можемо переходити до голосування за проект рішення в редакції комітету за основу і в цілому? Редакція, яка була запропонована Бабієм Романом Вячеславовичем. Тоді переходимо до прийняття рішення.

Рекомендувати прийняти Верховній Раді за основу і в цілому в редакції комітету, яка була запропонована Романом Бабієм. Прошу переходити до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк. Васюк!

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це хто був?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, будь ласка. Одночасно просто.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Все, дякую.

Васюк.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

Дирдін.

Калаур. Калаур!

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За. І дякую Сергію Володимировичу за науку.

СОБОЛЄВ С.В. Соколев – за.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколев – за, Дирдін – за.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Калаур – за.

14 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги. Прошу секретаріат врахувати.

Колеги, ми вичерпали порядок денний.

_____. А "Різне"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вичерпали порядок денний на сьогодні. Всім дякую за участь у засіданні комітету. До зустрічі. Всім безпеки і перемоги нашій країні.

Дякую. До побачення.